ЧИГИТ ЭКИШГА ҲАММА НАРСА ТАХТ БЎЛСИН

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 58 (5919).

24 МАРТ ПАЙШАНБА

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ГЕКТАРИДАН 100 ЦЕНТНЕР МАККАЖЎХОРИ ДОНИ УЧУН

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИДА МАККАЖУХОРИ ЭКИШ ТУГАЛЛАНДИ

Бу колхозда хўжаликнинг барча тармоқлари комплекс ривожланиб бормоқда. Пахтакорлар ўтган йили ҳар гектаридан 42,3 центнердан хирмон кўтардилар. Лубкорлар, ғаллакорлар, чорвадорлар ҳам йилдан-йилга янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Бу йил колхоз чорвадорлари 450 тонна гўшт ва 3100 тонна сут етиштириш, давлатга маҳсулот сотишни анча кўпайтириш, ҳар бир соғин сигирдан кам деганда 4600 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олдилар. Бунинг учун эса энг биринчи навбатда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Ана шу мақсадда маккажўхори ҳосилдорлигини оширишга алоҳида аҳамият берилаётир. Ўртоқ Цой Владимир бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси мавсумга пухта тайёргарлик кўрди. Ерлар экишга яхши тайёрланди. Агрегатлар пухта созланди. Уруғлик сараланди. Механизаторлардан Владимир Пайшин ва Тоҳир Сайфуллин, сеялкачилардан Жуман Бекматов ҳамда Эргаш Турғуновлар ўз маҳоратларини оширдилар. Экиш 15 мартда бошланиб 21 мартда тугалланди. Шундай қилиб, қисқа муддат ичида 280 гектар майдонга сифатли қилиб, маккажўхори экиб бўлинди.

— Бригадамиз аъзолари, — дейди Цой Владимир, — 150 гектар ерда дон учун ва 130 гектар ерда силос учун маккажўхори етиштирадилар. Биз ҳар гектар ердан кам деганда 100 центнердан маккажўхори дони ва 850 центнердан кўкпоя оламиз. Давлатга пландаги 565 тонна ўрнига 750 тонна маккажўхори дони сотамиз.

Мўл ҳосил етиштириш учун барча тадбирлар амалга оширилади. Экиш билан бир йўла ҳар гектар ерга 200 килограммдан фосфорли ва калийли ўғитлар аралашмаси солинди.

Умуман, колхоз ғаллакорлари бу йил ҳар гектар ердан пландаги 9 центнер ўрнига 13 центнердан арпа ва буғдой олиш, ялпи ҳосилни 2389 тоннадан ошириш, давлатга 1100 тонна арпа ва буғдой сотиш мажбуриятини олдилар. Бу юксак мажбуриятни бажариш учун қизғин кураш бормоқда. Маккажўхорикор деҳқонлар бу курашда пешқадамлик қилмоқдалар. Улар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб нишонлаш учун ғайрат қилмоқдалар.

ЮБИЛЕЙ йилида ҳосилдорликни 46 центнерга етказиш мажбуриятини олган «Москва» колхози пахтакорлари чигит экишга ҳар томонлама шай бўлиб турибдилар. Қуйи Чирчиқ райони хўжаликлари орасида биринчи бўлиб барака уруғи қадашни бошлаб юбориш тадбирлари белгилаб қўйилган. Хўжалик механизаторлари сеялкаларни қайта-қайта кўздан кечирмоқдалар. Тажрибали механизатор А. Тихвинский ўз агрегатининг экишга шай эканлиги ҳақида биринчи бўлиб рапорт берди.

А. Абалян фотолари.

ПАРТИЯ ПЛАНЛАРИ —ХАЛҚ ПЛАНЛАРИ

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XVI СЪЕЗДИДА

СССР Давлат меҳнат ресурслари Комитетининг раиси **В. Г. Ломоносов** партиянинг совет кишилари фаровонлигини янада юксалтириш йўлидаги иқтисодий стратегияси изчиллик билан амалга оширилганлиги тўғрисида гапирди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси **Н. М. Маҳмудова** республика меҳнатчилари сўнгги йилларда пахта ялпи ҳосилини кўпайтиришда, экономиканинг бошқа тармоқларини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришганлигини айтди. Ана шу ишларнинг ҳаммасида касаба союз ташкилотлари бевосита иштирок этдилар. Ҳозир саноат ва қурилишдаги илғор ишчиларнинг ташаббуси билан республикадаги минг-минглаб ишлаб чиқариш илғорлари шу беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш учун курашмоқдалар.

Пойтахтнинг ёш ленинчилари СССР касаба союзларининг XVI съездини табрикладилар.

«Донецкуголь» бирлашмасига қарашли Абакумов номли шахта забойи ишчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. Н. Пихтерев** бригададаги ўртоқлари билан бирга кўмир саноатини ривожлантириш ва қайтадан қуроллантиришда, меҳнатни механизациялашда актив қатнашаётганлиги тўғрисида гапириб берди.

Чехословакия революцион касаба союз ҳаракати Марказий Кенгашининг раиси **Карел Гофман** съезд делегатларини табриклади. У съезднинг иши, ВЦСПС ҳисоботи, делегатларнинг нутқлари революцион Ленин партияси раҳбарлигидаги кўп миллионли омма социализм ва коммунизм ишини қабул қилганлиги сабабидан ҳам бу иш енгилмаслигини тасдиқлаяпти, деб таъкидлади.

Темирйўл транспорти ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг раиси **Н. И. Ковалев** айтдики, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1976—1980 йилларда темирйўл транспортини ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш учун ҳозирги вақтда юк ташиш ишларининг тақдири ҳал этилаётган жойлар касаба союз ишининг диққат марказида туриши керак.

Днепрдаги Дзержинский номли металлургия заводи домна цехининг катта ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **С. Ф. Гладкий** бизнинг заводимизда ишчиларнинг муносиб ўринбосарлари ўсиб етишмоқда, деб таъкидлади. У ишчиларга мурожаат қилиб, ўзларининг бутун профессионал ва ҳаётий тажрибасини эндигина меҳнат йўлига ўтган ёшлар билан баҳам кўришга даъват этди.

Умумвенгрия касаба союзлари кенгашининг бош секретари **Шандор Гашпар** съездни табриклаб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Совет касаба союзлари ўзининг социалистик Ватанини ривожлантиришга, социалистик демократияни янада ривожлантиришга катта ҳисса қўшдилар.

Ҳозирги беш йиллик, деди асбобсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари министри **К. Н. Руднев**, кенг миқёслар ва иқтисодий имкониятлар беш йиллигидир. У ҳозирги вақтда шу тармоқ олдида жуда катта вазифалар турганлигини айтди.

Съездда Болгария касаба союзлари Марказий Кенгашининг раиси **Мишо Мишев** табрик нутқи сўзлади.

Грузия касаба союзлари республика Советининг раиси **Т. И. Мосашвили** кейинги йилларда Грузияда рўй берган ўзгаришларга тўхталиб, касаба союзларининг бу жараёндаги роли ҳақида гапирди.

Африка касаба союз бирлиги ташкилотининг бош секретари **Деннис Акуму** съездни табриклади.

* * *

23 март куни съездда ВЦСПСнинг ҳисобот докладини ва Марказий ревизия комиссиясининг докладини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Маҳаллий саноат ва коммунал корхоналар ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг раиси **Г. П. Сорокина** бундай деди: КПСС XXV съезди қарорларига мувофиқ, тармоқ касаба союзлари ҳуқуқларининг кенгайтирилиши самарадорлик ва сифатни оширишга, иш услубини такомиллаштиришга ёрдам беради.

«Тиндатрансстрой» трестига қарашли 592-қурилиш-монтаж поезди комплекс бригадасининг бригадир мастери **В. В. Мучицин** БАМ қурувчилари орасида қурилиш объектларини барвақт фойдаланишга топшириш учун мусобақа кенг авж олганлиги тўғрисида гапирди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ К. Р. РОДРИГЕСНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва секретариатининг аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети раисининг ўринбосари К. Р. Родригесни 22 мартда Кремлда қабул қилди.

Л. И. Брежнев билан К. Р. Родригес ўртасидаги суҳбат давомида СССРда ва Куба Республикасида коммунистик ва социалистик қурилишга, ҳар тарафлама Совет ва Куба ҳамкорлигини янада ривожлантиришга доир масалалар хусусида, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи баъзи халқаро масалалар тўғрисида фикрлашиб олинди.

Суҳбат самимий дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари Б. Н. Пономарев ва КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири К. В. Русаков қатнашди.

А. Н. КОСИГИННИНГ У. К. КЕККОНЕН БИЛАН МУЗОКАРАЛАРИ

ХЕЛЬСИНКИ, 22 март. (ТАСС). Бугун Хельсинкидаги президент саройида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Финляндия Республикаси президенти У. К. Кекконен ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокаралар давомида Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги муносабатларнинг турли жиҳатлари қараб чиқилди. Томонлар Совет—Финляндия муносабатларида эришилган даража ҳар иккала мамлакат ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда тузилган шартнома асосида сиёсий, савдо-иқтисодий ва бошқа соҳаларда ҳамкорликни янада кенгайтиришга имкон беришини мамнуният билан таъкидлаб ўтдилар.

Музокараларда қуйидагилар қатнашдилар:

Совет томонидан — СССР Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раиси С. А. Скачков, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари И. Н. Земсков, СССРнинг Финляндия республикасидаги элчиси В. С. Степанов, СССР Министрлар Совети раисининг ёрдамчилари Б. Т. Бацанов ва Ю. Ф. Фирсов ва бошқа расмий кишилар;

Финляндия томонидан — бош министр ўринбосари, экономика министри А. Карьялайнен, Ташқи ишлар министри К. Корхонен, Ташқи савдо министри К. Е. Аминофф, Финляндиянинг СССРдаги элчиси Я. Халлама, Ташқи ишлар министрлигининг давлат секретари М. Туовинен ва бошқа расмий кишилар.

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕНГАШИ

Кеча область партия комитетида пахтакорлар область Советининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда чигит экишни қисқа муддатларда, ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказиш, барча майдонларда чигитни ернинг табиий намига тўла ундириб олиш юзасидан амалга оширилиши лозим бўлган зарур вазифалар муҳокама қилинди.

Кенгашни пахтакорлар область Совети раиси, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исматов очди. У ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 430 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганликларини қайд қилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, пахта таннархини камайтириш учун илғор агротехника усулларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш керак.

Бу йил баҳор қуруқ ва иссиқ келмоқда. Шунинг учун ҳам тупроқда намни сақлаб қолиш, уруғликни чигит суви бермасдан ернинг табиий намига ундириб олиш ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Илғор хўжаликлар танлаб чигит экишни бошлаб юбордилар. Яна икки-уч кундан сўнг областдаги кўпгина хўжаликларда чигит экиш қизитиб юборилади. Бунинг учун механизаторлар ишини пухта ташкил этиш, мутахассислар масъулиятини ошириш керак. Бу йилги баҳор шароитида кўчатларни бир текис ундириб олиш учун барча тадбирларни амалга ошириш талаб этилади.

Кенгашда ВАСХНИЛнинг Ўрта Осиё бўлими академик секретари — С. Йўлдошев, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Алиев, Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Азимов, «Оққўрғон» совхозининг директори Ж. Элчибеков, Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари З. Махсумов, Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси Ю. Тўлаганов, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси М. Рўзиматов, ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институтининг директори С. Алимуҳамедов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Кенгашда область партия комитетининг секретари А. И. Икромов сўзга чиқди.

ЗАФАРЛАРИМИЗ— ВАТАНГА

ҲАР БИР МИНУТДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

«Мамлакат миқёсида иш вақти атиги бир минутининг зое кетиши икки юз минг ишчининг бир кунлик меҳнат натижаларидан маҳрум бўлиш демакдир». КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVI съездида айтган шу гаплари менга ва менинг ўртоқларимга ғоят таъсир қилди.

Мен вақтни қандай қилиб тежайман! Иш жойини олдиндан тайёрлаб қўяман: бурғуларнинг зарур комплектини тайёрлаб қўяман, ҳар бир нарсани жой-жойига қўйиб станокни текшириб чиқаман. Созловчи кутмай туриб айрим нуқсонларни тугатишни ўрганиб олдим. Заводимизда юзлаб ишчилар ҳар бир иш минутининг қадрига етадилар. Новаторлар янги ускуналарни муддатидан илгари ўзлаштириш, технологиянинг илғор усулларини жорий этиш тўғрисида қимматли таклифлар киритмоқдалар.

Ижодий активлик, меҳнат ғайрати заводимиз коллективи беш йилликнинг иккинчи йили учун қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш имкониятини беради. Биз пландан ташқари 250 та трактор ясаб чиқарамиз. Бу партиямизнинг иш самарадорлигини ва сифатини ошириш тўғрисидаги даъватига ишчилар жавоби бўлади. Леонид Ильич ўз нутқида бу ҳақда жуда равшан ва батафсил гапирди.

Анна ФЕДЮШИНА,
Тошкент трактор заводининг пармаловчиси, КПСС XXV съездининг делегати.

БОШ ЙЎНАЛИШ

ФЕРМАМИЗ соғувчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат касаба союзлари XVI съездида сўзлаган ёрқин нутқини радио орқали зўр эътибор билан тингладилар.

Айниқса, менга ўртоқ Л. И. Брежнев нутқидаги чорвачиликни янада ривожлантириш, меҳнат самарадорлиги ва сифатини ошириш ҳақидаги гаплар яқиндир. Халқ хўжалигининг жуда муҳим бу тармоғини ривожлантириш ишига тобора кўпроқ ҳисса қўшишни, совет кишилари учун кўпроқ сифатли маҳсулот беришни, азиз Леонид Ильич менга йўллаган мактубидаги маслаҳат ва истакларни муваффақиятли бажаришни асосий бурчим деб ҳисоблайман.

Мен ҳозир 173 соғин сигирни парвариш қилмоқдаман. Юбилей йилида 710 тонна сут топширишни мўлжаллаб турибман. Бу — жуда юксак мажбуриятдир. Тажрибамни бошқаларга ўргатишни, билимларимни республика сут соғувчилари билан баҳам кўришни асосий вазифам деб биламан. Мен кўзлаган марралар барча чорвадорларнинг марраси бўлиб қолсин. Менинг коммунистик бурчим, ёшларнинг мураббийси бўлиш шарафи шуни тақозо қилади.

А. И. ЧУДНАЯ,
«Красный водопад» экспериментал базасининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР давлат мукофоти лауреати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. Ф. ТИМОФЕЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Матбуотда актив ва кўп йиллар ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан «Правда Востока» газетасининг редактори Николай Фёдорович **Тимофеевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1977 йил 21 март.
Тошкент шаҳри.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИНИНГ ТЕКСТИ БРОШЮРА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Совет касаба союзлари — жамиятимизнинг таъсирчан кучи» брошюрасини босиб чиқарди. Бунда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев СССР касаба союзларининг XVI съездида 1977 йилнинг 21 мартида сўзлаган нутқи тексти бор.

(ТАСС).

А. Н. КОСИГИННИНГ ФИНЛЯНДИЯДА БЎЛИШИ

А. Н. Косигин Хаканиеми майдонидаги уйда очилган музейни бориб кўрди. В. И. Ленин 1917 йил куз фаслида шу ерда истиқомат қилган эди. Уйда ўрнатилган мемориал лавҳа ёнига гуллар қўйиш маросими бўлиб ўтди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи В. И. Ленин уй музейининг фахрий меҳмонлари китобига жумладан қуйидагиларни ёзиб қўйди: расмий маъмурлар ва «Финляндия—Совет Иттифоқи» жамияти Владимир Ильичнинг Финляндияда бўлганлигига доир ёдгорликларга эътибор билан қараётганлигидан ғоят мамнунмиз. Биз буни Финляндиянинг давлат мустақиллигига эришиш ишида ғоят буюк роль ўйнаган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва социалистик давлатнинг асосчисига нисбатан чуқур ҳурмат ифодаси деб биламиз.

* * *

ХЕЛЬСИНКИ, 23 март. (ТАСС). Финляндия президенти У. К. Кекконен бу ерда дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шарафига кеча кечқурун зиёфат берди. Зиёфатда А. Н. Косигинга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар, Финляндия ҳукуматининг аъзолари, парламент депутатлари, жамоатчилик ва савдо-саноат доираларининг намояндалари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида У. К. Кекконен ва А. Н. Косигин нутқ сўзладилар.

Бизнинг сиёсат соҳасидаги муносабатларимиз,— деди У. К. Кекконен,— 1948 йилги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартномага асосланади. Бу шартнома доимо актуал бўлиб, мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро алоқаларни ривожлантириш учун ҳам, шунингдек умуман Европадаги стабил аҳвол учун ҳам катта аҳамиятга эга бўлиб келди ва эга бўлиб турибди. Умумевропа кенгаши якунловчи актининг тавсиялари Финляндия — Совет муносабатларида қандай бажарилаётганлигини кўздан кечирадиган бўлсак, иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни, шубҳасиз, ижобий мисол сифатида келтириш лозим бўлур эди, деб уқтирди президент. Совет-Финляндия ҳамкорлигининг Финляндия экономикаси учун катта аҳамиятини У. К. Кекконен таъкидлади.

У ўз нутқининг пировардида бундай деди: шу йилнинг охирларига бориб Финляндияда иккала мамлакатнинг тақдирига ғоят дахлдор бўлган икки воқеа—мустақил Финляндиянинг 60 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланади.

Совет-Финляндия муносабатларининг ҳолати бизнинг мамлакатимизда юксак баҳоланмоқда ва бу муносабатларга катта аҳамият берилмоқда, деди А. Н. Косигин жавоб нутқида. Бу баҳо — барча совет раҳбарларининг, партиямиз Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг баҳосидир. Бу —совет халқининг фикридир.

А. Н. Косигин Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг аҳамиятига тўхталиб, бундай деди: бу шартнома имзоланган куни сингари бугун ҳам у Финляндия мустақиллигининг мустаҳкам гарантияси бўлиб турибди, Совет Иттифоқининг шимоли-ғарбий чегаралари районида унинг хавфсизлигини таъминлашда муҳим роль ўйнамоқда. Бу шартнома Европа шимолида тинчлик ва стабилликни сақлаш ишига, Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги ишига мустаҳкам хизмат қилмоқда.

А. Н. Косигин ўз нутқининг охирида Финляндиянинг, мамлакат давлат арбобларининг кескинликни юмшатиш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ишига қўшган ҳиссасини қайд этди. Халқларимиз ҳаётий манфаатларининг кенг миқёсдаги муштараклиги Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги ана шу олижаноб ишда самарали ҳамжиҳатликни кенгайтириш имконини беради, деб таъкидлади у.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

СИЁСИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИ ЧОП ЭТДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «Чет эл коммунистик ва ишчи партияларининг ҳужжатлари ва материаллари» китоблари туркумидан Монголия халқ революцион партияси XVII съездининг ҳужжат ва материаллари тўпламини чоп этди. Бу съезд 1976 йил 14—18 июнда Улан-Баторда бўлиб ўтган эди.

Китобда МХРП Марказий Комитетининг Монголия Халқ революцион партияси XVII съездига ҳисоботи эълон қилинган. Съездда МХРП Марказий Комитетининг биринчи секретари Юмжагийн Цеденбал доклад қилган эди. Бундан ташқари китобда КПСС Марказий Комитетининг табрикномаси ва КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Ф. Д. Кулаковнинг нутқи, съезднинг бошқа материаллари ва ҳужжатлари ҳам чоп этилган.

(ТАСС).

Пойтахтдаги тошни қайта ишлаш комбинатининг ишчи-хизматчилари Тошкент метрополитени қурилиши учун кўплаб мармар ва гранит плиталари тайёрлаб беришаяпти. Бу эса метро станцияларнинг янада чиройли ва жозибали бўлишини таъминламоқда. Суратда: (чапдан) тош кесувчилардан А. Бадалов, А. Назаров, А. Лисов ва В. Боявченколар тушки танаффус пайтида.

М. Нуриддинов фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРДЛИК РОЛИНИ ОШИРАМИЗ

Совхозимиз партия ташкилоти ташкилий-тарбиявий ва оммавий-сиёсий ишларнинг мазмунига КПСС XXV съезди қарорларини сингдирган. Айниқса ички партиявий ишларни такомиллаштириш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, топширилган иш учун масъулият ҳиссини кучайтириш йўлида катта тадбирлар амалга оширилаяпти.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили баҳорги экиш кампаниясини пухта тайёргарлик билан бошламоқдамиз. Техника муддатидан олдин тўла ремонтдан чиқарилди. Ариқ-зовурлар тозаланиб, тартибга келтириб қўйилди. Энди ернинг ҳовури бироз кўтарилиб, қулай имкон яратилиши билан далаларга барака уруғини қадаймиз.

Ўтган йили хўжалигимиз аҳли она-Ватанга 6568 тонна «оқ олтин» армуғон этди. Шунингдек, съездлар йилида давлатга пилла, дон, гўшт, сут, тухум, сабзавот, полиз маҳсулотлари топшириш бўйича социалистик мажбуриятлар ҳам зиёдаси билан адо этилди. Бу муваффақиятларда коммунистлар ҳиссаси сезилиб турибди. Пахта ҳосилдорлигини, чорва маҳсулотларини ошириш партия ташкилотининг диққат-эътиборидадир. Бу масалалар билан яқиндан шуғулланиб ўтган йили бир мунча силжишга эришилди.

Партиявий-ташкилий, сиёсий-оммавий ишлар савиясини ошириш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишга эътибор кучайтириляпти. Хўжаликдаги 30 та пахтачилик бригада ва звеноларига коммунистлар раҳбарлик қилишади. Олти бўлим бошқарувчиси ҳам ишнинг кўзини билган уста деҳқон, пахтачилик бобида катта тажриба орттирган КПСС аъзоларидир. Коммунистлар бошчилик қилаётган коллективлар муттасил юқори ҳосилдорликка эришмоқдалар. Х. Усмонов, С. Жўраев, Ю. Мирзаев, Т. Кучмуродов, К. Ҳасанов каби коммунистлар раҳбар бўлган бригада ва звено коллективлари ўтган йили 38—40 центнердан ҳосил кўтардилар.

Коммунистларнинг авангардлик ролини, сиёсий ва меҳнат активлигини янада ошириш мақсадида биз партия топшириқларини бериш практикасини яхшилаб бораяпмиз. Коммунистлар билан тез-тез суҳбатлар ўтказиб борилади. Бу эса уларнинг имкониятларини яхшироқ билиш, зиммаларига конкрет вазифалар қўйишимизда қўл келмоқда. Партия йиғилишларига пухта тайёргарлик кўриш, шунингдек унда кўпчиликни қизиқтирган энг муҳим масалаларни муҳокама этиш, доклад тайёрлашда кенг активни жалб этиш ҳам коммунистларнинг фаоллигини янада оширмоқда. Коллектив суръатда тузилган қарор эса ҳар бир коммунистнинг умум иши учун масъулият ҳиссини оширмоқда.

Партия йиғилишларида коммунистларнинг ҳисоботлари қўйиб бориляпти. Йиғилишларда билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазалар ҳисобга олинади. Уларни бажариш учун оператив тадбирлар тузилмоқда. Партия йиғилишларида ишлаб чиқариш масалалари билан бирга оммавий-сиёсий, тарбиявий-ташкилий темалар ҳам муҳокама этилаяпти. Кейинги йиғилишларнинг бирида сиёсий ташкилотчи, сиёсий ахборотчи, агитатор, пропагандистларнинг КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1976 йил) Пленуми, КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорлари бўйича олиб бораётган ишлари муҳокама этилди. Йиғилишда идеология фронти ходимларининг илғор тажрибаларини кенг пропаганда қилиш лозим деб топилди. Улар олдига яна янги ва масъулиятли вазифалар қўйилди.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида коллективимиз олдида катта вазифа турипти. Ҳар гектар ердан 31 центнердан ошириб ҳосил кўтариб, она-Ватан хирмонига 7 минг тонналик «оқ олтин»имизни армуғон этишга қарор қилганмиз. Шубҳа йўқки, сифат ва самарадорлик беш йиллигининг иккинчи йилида ҳам сўзи билан иши бир коммунистларимиз ташаббускорлик намуналарини кўрсатиб юқори натижаларга эришадилар. Она-Ватанга кўп, арзон ва сифатли маҳсулот етказиб бериб, партиямиз XXV съезди қарорларига амалий иш билан жавоб берамиз. Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейини меҳнатда муносиб туҳфалар билан кутиб оламиз.

А. МУСАЕВ,
Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхози партия ташкилотининг секретари.

АНГРЕН МАРКАСИ БИЛАН

ҚУРАМА тоғлари ёнбағрида кўмирни газлаштирадиган Ангрен ерости станцияси ишлаб турибди. Бу фақат мамлакатимизда эмас, балки дунёда шу турдаги йирик корхоналардан биридир. Ерости станциясида шахта усулида ҳам қазиб олиш имконияти бўлмаган кўмир ёқилиб газга айлантирилади ва у қувурлар орқали ГРЭСга йўналтирилади.

Станция коллективи фақат газ ишлаб чиқариш билан шуғулланиб қолмай, автоматик газ тақсимлаш станцияларини ҳам тайёрлайди. Бу станциялар Ўзбекистоннинг барча районларига, шунингдек, Ўрта Осиё республикаларига, Украина, Кавказ, Болтиқбўйи республикаларига жўнатилади. Мазкур агрегатлар Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бронза медали билан тақдирланган.

Бу йил 85 та газ тақсимлаш станцияси ишлаб чиқарилади.

Ф. ПЕТРОВ.

МУСОБАҚА ҚАҲРАМОНЛАРИ МАДҲИ

Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти чиқарган янги китобнинг бош саҳифасида рассом қўли билан «Ишчилар биродарлиги кўчаси» деган сарлавҳа ёзиб қўйилган. Бу саноат новаторлари тўғрисида, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига кенг қулоч ёзган мусобақа пешқадамлари тўғрисида ёзувчилар билан журналистлар яратган тўпламдир.

Очерклар қаҳрамонлари республика ишчилар синфи отрядларининг намояндаларидир. Булар орасида Ўзбекистон металлурглари сулоласини бошлаб берган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саид Нуритдинов ҳам, Олмалиқ кон металлургия комбинатининг машҳур экскаваторчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати Вениамин Подвигин ҳам, Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Дилбар Қулматова ҳам, «Ташсельмаш» заводининг тунукачи слесари, КПСС XXV съезди делегати Маҳмуд Мўйдинов ҳам, бошқа кўпгина меҳнаткашлар ҳам бор. Уларнинг таржиман ҳоллари мамлакатда, жумладан ўзбек диёрида Совет ҳокимияти йиллари ичида ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши туфайли содир бўлган қувончли ўзгаришларнинг яққол далили бўлиб хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

ШАҲРИМИЗ КЎРКИ

Шаҳримиздаги мавжуд академия, медицина, олий ўқув юртлари каби шаҳарчалар қаторига яқин орада яна бири қўшилади. Унда санъат кошоналари ва кадрлар ўчоқлари комплекслари жойлашади.

«Санъат шаҳарчаси»даги бинолар архитектура безаги жиҳатидан ҳам эътиборни ўзига тортади. Тошкент театр-рассомчилик институти ёнида Беньков номли республика билим юрти, Ҳамза номли музика даргоҳи, «Санъат» мактаб-интернати бинолари саф тортади. Тошкент Давлат консерваторияси учун эса алоҳида концерт зали ҳам қуриб берилади.

«Санъат шаҳарчаси» қурилиши келгуси йили бошланади.

1917 ЙИЛ, МАРТ

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ХРОНИКАСИ

Петроградда Февраль революцияси ғалабаси бутун мамлакатда қудратли инқилобий аланганн авж олдирди.

1 март куниёқ (эски ҳисоб билан) Москва Кремли, телеграфи, арсенали, вокзаллар инқилобчилар қўлига ўтди, турмалар очилди. Худди шу куни Москва ишчи ва солдат депутатлари Советининг биринчи мажлиси ўтказилди. Кейинги бир неча кун ичида Нижний Новгород, Харьков, Омск, Иваново-Вознесенск, Нарва каби шаҳарларда ҳам шундай Советлар иш кўра бошлади.

Шу кунлари «Бутун Россия ҳукмдори» Николай II Петроградга генерал Иванов бошчилигида жазо отрядини юборади, аммо генералдан бошқа ҳамма ҳарбийлар инқилобчиларга қўшилади. Чиндан ҳам шаҳарда собиқ тузум тарафдори бўлган бирорта ҳам полк қолмаганди. Аҳоли фақат Петроград Советининг буйруқ ва фармойишларига бўйсунарди. Аммо, большевиклар кўча ва майдонларда ишчилар ҳокимияти учун курашаётган бир пайтда эсер-меньшевикларнинг раҳбарлари Советда асосий лавозимларни эгаллаб олиб, ҳокимиятни помешчик ва буржуазия манфаатларини кўзловчи князь Львов бошлиқ Вақтли ҳукумат қўлига топширдилар.

Аксилинқилобий кучларнинг айрим вакиллари Россия тахтига тамомила шармандаси чиққан Николай ўрнига унинг бирор қариндош-уруғини ўтказиш ниятида эди. Худди шу пайтда темирйўлчилар назорати остига тушиб қолган подшо поезди Псков темирйўлининг боши берк линияларидан бирида турарди. Подшо билан музокара олиб боргандан сўнг Гучков «Николай ўз укаси Михаил фойдасига тахтдан воз кечди», деган хабарни пойтахтга олиб келади. Аммо, бунинг дарагини эшитган халқ шундай қаҳр-ғазабга келдики, Михаилнинг ҳам тахтдан воз кечишдан бошқа иложи қолмади.

8 март куни халқ талаби билан Николай қамоққа олиниб, Царское Селода инқилобий қўшинлар назорати остига олинди. Романовлар сулоласининг 300 йилдан ортиқ давом этган ҳукмронлиги шундай тугади...

Март ойида мамлакатда беш юздан ортиқ Совет тузилиб, улар фаол иш кўра бошлаган эди. Пойтахт гарнизони қўшинлари аксил-инқилобий офицерларга тобеликдан халос қилиниб, солдатлар биринчи бор ҳамма гражданлар билан тенг ҳуқуқли, деб эълон қилинди. Халқ билан армия энди бир ёқадан бош чиқариб, ўша кунлари пролетариат ва деҳқонларнинг революцион-демократик диктатурасига айланган Советлар тарафида турди. Аммо, шунга қарамай Советда раҳбар лавозимларни эгаллаб олган меньшевик ва эсерлар инқилобнинг бунчалик тез ривожланиб кетишидан ваҳимага тушиб, ҳокимиятни ихтиёрий равишда буржуазияга бериб қўйдилар. Лекин, айни вақтда ишчи ва солдат депутатлари Советлари ҳам қатор ҳолларда амалда ҳокимият сифатида иш кўрарди. Шундай қилиб, революциялар тарихида бирон маротаба ҳам учрамаган ғоят фавқулодда вазият, яъни икки ҳокимиятчилик вужудга келди.

Вақтли ҳукумат аввало буржуа корчалонларига ёқиб тушадиган сиёсат юргиза бошлади, улар қўлидаги корхона, банк, хусусий мулкка, улар олаётган минг-минглаб сўмлик фойдаларга қўл тегизмади. Ўзининг аҳолига қарата чиқарган варақаларида демократик эркинликлар беришга ваъда қилган ҳукумат аслида на саккиз соатлик иш куни жорий этди, на ер масаласини ҳал қилди. Халққа гўё тинчлик ваъда қилди, амалда эса «уруш то Россия ғалаба қозонгунича давом этаверади» деган ёвуз шиорни ўртага ташлади. Бу эса урушда Россия иттифоқчиларининг айни муддаоси эди.

Шу вақтда Швейцарияда эмигрант бўлиб турган В. И. Ленин Февраль инқилобидан сўнгги вазиятни, кучлар нисбатини аниқ таҳлил қилиб, ишчилар синфи ва большевиклар партиясининг биринчи навбатдаги вазифаларини белгилаб берди. Реакцияга қатъий зарба бериш, Вақтли ҳукуматга ҳеч бир ишонмаслик ва уни қўллаб-қувватламаслик, ишчи Советлари депутатлари томонидан ҳокимиятни қўлга олишга оммани тайёрлаш — большевиклар тактикаси шундай бўлиши керак!

Шундай бўлди ҳам! Тез орада Марказий Комитет Рус бюроси Вақтли ҳукумат билан ҳеч қандай келишувга йўл қўймасликка қарор қилди ҳамда Вақтли революцион ҳукумат тузиш вазифасини олдинга сурди. 5 март кунидан бошлаб чиқа бошлаган большевистик «Правда» ёзганидек, революция ҳали тугамаган, у давом этмоқда эди.

В. И. Ленин Ватанига қайтиш арафасида «Узоқдан хатлар» ёзиб, Петроградга йўллайди. Бу хатларда большевикларнинг жанговар шиорлари ва тактикаси қандай бўлиши лозимлиги изчил баён этилганди.

Ниҳоят, Россия тарихининг ҳал қилувчи дақиқаларида халқ билан, партия билан бирга бўлишга ошиққан доҳийимиз ҳамма тўсиқларни енгиб, 27 март куни бир группа сафдошлари билан Петроград томон йўлга чиқади...

Бутун мамлакатда бўлганидек, Туркистон ўлкасида ҳам Петрограддаги инқилоб, подшонинг тахтдан воз кечганлиги ҳақидаги хабарлар катта оммавий ҳаракат уйғотди. 3 март куниёқ Бош ҳамда Бородин темир йўл устахоналари ишчилари жандармериянинг тақиқларига қарамай митинглар уюштирдилар. 5 март куни эса ишчилар саф-саф бўлиб олдиндан белгилаб қўйилган намойиш майдони — вокзал томон зўр шодиёна руҳда, қизил байроқлар кўтариб, «Марсельеза», «Ўртоқлар, дадил бўлинг», «Варшавянка» каби инқилобий руҳдаги қўшиқларни баралла айтиб кела бошладилар. Улар Духовенная (ҳозирги Пролетарская) кўчасидан Собор (ҳозирги Ленин номли) майдони сари йўл олдилар. Ишчиларнинг қўлларидаги ол байроқларда «Яшасин ишчи депутатлари Советлари!» деб ёзилган шиорни кўриш мумкин эди. Шундан сўнг намойишчилар подшо тузумига қарши курашда ҳалок бўлган мардларни сукут сақлаб, хотирга олдилар.

Бутун ўлкада ишчи ва солдат депутатлари Советлари ташкил этила бошлади. Ўзбекистонда биринчи Совет Ўрта Осиё темир йўли Бош устахонасининг ишчилари томонидан тузилган эди. 28 март куни эса ишчи депутатлари Совети Тошкент гарнизони солдат депутатлари Совети билан бирлашиб, Тошкент ишчи ва солдат депутатлари Совети, деб ном олди ва унинг ўз матбуот органи «Наша газета»ни чиқаришга қарор қилинди. Бундай Советлар Самарқанд, Бухоро, Чоржўй, Хўжанд, Андижон, Наманган, Қўқон ва бошқа жойларда ҳам ташкил этилди. Кейинроқ эса деҳқон депутатлари Советлари тузила бошланди.

Марказда бўлганидек, Тошкент Совети составида ҳам кўпчилик ўринни даставвал келишувчи партиялар—меньшевик ва эсерларнинг вакиллари эгаллаб олишганди. А. Казаков, Д. Манжара, А. Першин сингари большевиклар Советда озчилик эди. Шунга қарамай меҳнаткаш омма Советларга катта умид билан қаради. Гарчи Совет дастлабки ойларда Вақтли ҳукуматни қўллаб-қувватласа ҳам унинг составидаги большевиклар талаби билан маҳаллий маъмурий бошқарув, шаҳар хўжалиги масалалари билан шуғулланди, озиқ-овқат танқислигини камайтириш борасида тегишли тадбирлар белгилади. Ишчи ва солдатларнинг революцион таъсири қишлоқларда ҳам яққол кўринди, уларнинг деҳқонлар билан иттифоқи мустаҳкамлана борди.

Бутун Россияда бўлгани каби Туркистон ўлкасида ҳам Февраль инқилоби таъсири остида минг-минглаб маҳаллий меҳнаткашлар сиёсатга тортилиб, ўз эрки ва ҳақ-ҳуқуқларини таниб олиш йўлида дастлабки қадам қўйдилар.

И. СУЛТОНОВ.

СИФАТНИ БОШҚАРИШ

ИЛҒОР ТАЖРИБАГА КЕНГ ЙЎЛ

САМАРАДОРЛИК ва сифат учун кураш тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу борада амалга оширилаётган ишлар турли-туман маҳсулотларнинг ҳақиқатан ҳам сифатли бўлишига, уларнинг пухта ва чиройли тайёрланишига олиб келмоқда. Кўплаб йирик саноат корхоналарида маҳсулот сифатини кескин даражада яхшилаш учун тилга олса арзигулик янги-янги тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида ташкил этилган сифатни бошқариш бўлими фаолияти диққатга сазовордир. Бўлимга инженер-конструкторлар, технологлар, мастерлар ва новатор ишчилар жалб этилган. Улар шу бўлимда штатли вазифада ишлашлари натижасида корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини оширишга сезиларли таъсир кўрсатилмоқда.

Ҳозирги кунга келиб бирлашманинг ўттиздан ортиқ кийим-кечаклари давлат Сифат белгиси билан тайёрланяпти. Шуниси диққатга сазоворки, мана шу юқори сифатли буюмларнинг ярмидан кўпи корхонада сифатни бошқариш бўлими ташкил этилганидан кейин давлат сифат аттестациясидан ўтди. Буни ҳозирги кунларда савдо тармоқларида чаққон сотилаётган кўплаб моделдаги аёллар ва эркаклар пальтолари, тикилаётган аёллар кўйлаклари ва бошқа қатор маҳсулотлар мисолида кўриш мумкин.

Харидорларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш эса бўлим коллективи диққат марказида. Савдо тармоқларида мунтазам ўтказилаётган харидорлар конференцияларида, янги кийим-кечаклар намойишларида бўлим ходимлари аҳоли талаб ва эҳтиёжларини ўрганиб, уларнинг таклиф ва истаклари асосида корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлишига эришмоқдалар.

Брак маҳсулотларни таҳлил қилиш шуни кўрсатмоқдаки, браклар фақат ишчиларнинг айби билан эмас, балки маҳсулот тайёрлаш жараёнини бошқаришдаги камчиликлар туфайли ҳам келиб чиқяпти.

Бирлашма мутахассислари мамлакатимиз ва чет эллардаги турдош корхоналардаги илғор тажрибаларни ўрганишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Жумладан, «ВЛКСМ 40 йиллиги» номли Тирасполь тикув фабрикасидаги, Горький «Маяк» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги сифатни бошқариш системаси коллективда зўр қизиқиш уйғотди.

Улар СССР Министрлар Совети давлат Стандарт комитети томонидан чиқарилган брошюраларни ва махсус адабиётларни чуқур ўргандилар. Шунингдек, ўша корхоналарга махсус узоқ муддатли командировкалар ташкил этилди. Бу командировкаларнинг натижалари эса бирлашма техника кенгашида, кейин кенгайтирилган техника конференцияларида, партия-хўжалик активида, ишчилар йиғилишларида кенг муҳокама қилинди. Мана шу тадбирлардан сўнг сифатни бошқариш системасини ташкил этиш бўйича комплекс план ишлаб чиқилиб тасдиқланди. Ниҳоят 1974 йил май ойида бирлашмада сифатни бошқариш бўлими бунёдга келди.

Эндиликда бу бўлим мутахассисларининг амалга оширган ва ошираётган ишларини қисқагина таърифлаб бўлмайди. Хусусан, кейинги икки-уч йил ичида жуда кўплаб маҳсулотлар сифати кескин даражада ортди, янги-янги моделдаги кийим-кечаклар тикиш ўзлаштирилди. Бу эса корхона шуҳратига шуҳрат қўшмоқда. Айни пайтда ишчи ва хизматчиларнинг моддий ҳамда маънавий манфаатдорлиги ортиб боряпти. Сифатни бошқаришнинг комплекс системаси жорий этилиши билан пассив назорат ўрнини ишлаб чиқариш жараёнини актив назорат қилиш системаси эгаллади. Бунинг натижасида бракка йўл қўйиш «имкониятлари» деярли йўқ бўлди.

Экспериментал цех сифатни бошқариш йўлидаги муҳим босқичдир. Чунки худди мана шу ерда бўлғуси маҳсулот сифати лойиҳалаштирилади. Янги маҳсулотларнинг қай даражада пишиқ ва кўркам бўлиши асосан экспериментал цехдаги фаолиятга боғлиқдир. Яқин пайтларгача республика Модалар уйи билан бирлашма ўртасида аниқ амалий муносабатлар йўқ эди. Энди эса улар аҳолининг талаб ва эҳтиёжларига тўла жавоб берадиган янги моделлардаги кийим-кечаклар лойиҳаларини тавсия қилиш ва ишлаб чиқишда тенг ҳуқуққа эга бўлдилар. Модалар уйи билан корхона мутахассислари ўртасидаги бу муносабат эса қувончли самаралар бермоқда.

Ҳозирги кунларда янги моделларни серияли ишлаб чиқариш учун корхонанинг қай даражада тайёрлигига тобора кўпроқ эътибор берилмоқда. Агар илгари экспериментал цех маҳсулотни ўз ҳолича ишлаб чиқаришга тайёрлаган бўлса, ҳозир у цехлар, бўлимларнинг мутахассислари билан ҳамкорликда тайёрланмоқда. Бир сўз билан айтганда барча масалалар комплекс равишда ҳал қилиняпти.

Бирлашмада сифатни ошириш умумколлектив иши бўлиб қолди. Бу ерда сифат бўйича вазифани бажаргани учун рағбатлантириш системаси ишлаб чиқилган. Бу вазифа эса маҳсулотни биринчи кўрсатишда топширишдан иборат.

Кийим-кечакларнинг сифати кўпчилик ҳолларда хомашёнинг, яъни газлама, фурнитура ва бошқа материалларнинг сифатига ҳам боғлиқ. Худди шунинг учун ҳам хомашё етказиб берувчиларнинг имкониятларини ўрганиш маҳсулот сифатини планлаштиришнинг асосий звеноларидан бири бўлиб қолди. Мамлакатимиздаги 40 дан ортиқ тўқимачилик корхоналари бирлашмага газлама етказиб беради. Сифатни бошқариш бўлимида ана шу корхоналарнинг ҳар бирига алоҳида «шахсий дело» тузилган. Махсус картотекада уларнинг «қиёфасини» акс эттирадиган турли хил маълумотлар йиғилган. Бу «шахсий дело»ларни таҳлил қилиш барча хомашё етказиб берувчиларни уч группага бўлишга олиб келди. Гродно тўқимачилик комбинати, Марғилон ипак комбинати, Дарница комбинати ва бошқа қатор корхоналар биринчи группага киритилди. Улар энг сифатли маҳсулотлар етказиб беришмоқда. Минск юпқа мовут комбинати, Калинин номли комбинат, III-Интернационал номли фабрикаларнинг маҳсулотлари юқоридагиларга нисбатан пастроқ сифатли бўлгани учун иккинчи группага киритилди. Одесса мовут фабрикаси, Арамиль мовут фабрикаси, Ленинобод комбинати ва бошқа бирқанча корхоналарнинг (жами 23 та ёки мунтазам газлама етказиб берадиган корхоналарнинг 50 процентдан ортиғи) маҳсулотлари сифати ниҳоятда паст. Булар учинчи группага мансуб.

Бундай табақалаштириш фақат хомашё етказиб берувчиларнинг имкониятлари тўғрисида тасаввур ҳосил қилиш учунгина эмас, балки келгусида уларнинг маҳсулоти сифатини яхшилашга актив таъсир кўрсатиш учун ҳам тузилди. Жумладан, Тельман номли юпқа ва техника мовути ишлаб чиқарадиган комбинат драплари сифатини таҳлил қилиб, бу маҳсулотларнинг асосий камчилиги рангларнинг ҳар хил товланишида эканлиги аниқланди. Сифатни бошқариш бўлими ходимлари буни мазкур комбинатга хабар қилиб, зарур чоралар кўришни илтимос қилди. Орадан кўп ўтмай Ленинграддан хат келди. Унда қизил тонгчилар айтган камчиликларни тугатиш йўлида амалий тадбирлар плани ишлаб чиқилгани ва у жорий этилаётгани ҳақида хабар қилинган эди...

Мутахассисларнинг фикрича, маҳсулотни камчиликсиз тайёрлаш ва техника назорати бўлимига биринчи кўрсатишда топшириш бўйича саратовликларнинг методи яхши самара бермаяпти. Чунки бу система бўлимлар ва цехлар фаолиятига тарқалмайди. Бирлашмада львовликларнинг камчиликсиз ишлаш системаси чуқур ўрганилиб, кенг жорий этилмоқда. Хулоса қилиб айтганда, бирлашмадаги сифатни бошқариш бўлими ўз фаолияти билан самарадорлик ва сифат беш йиллигининг асосий шиори ва вазифасини тўла адо этишга муҳим ҳисса қўшяпти.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

МЕҲНАТ ЗАРБДОРЛАРИ

Тошкентдаги каноп фабрикасининг ишчи-хизматчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқида баракали меҳнат қилмоқдалар. Кўплаб ишчилар шонли санагача беш йилликнинг 2-3 йиллик топшириқларини бажаришга сўз беришган. Суратларда: (юқорида) тўқувчи Валентина Бикерова. У айни пайтда 1978 йилнинг февраль ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқда; (пастда) илғор ишчи Таскира Ягуфарова.

Э. Мирғиёсов фотолари.

ЎРМОНЧИ

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

...Ўша йили қиш ниҳоятда қаттиқ келди. Декабрнинг сўнгги декадасида овчилик хўжалиги қалин қор билан қопланди. Тобора кучайиб бораётган совуқ хўжаликдаги ҳайвонларни, паррандаларни танг аҳволга солиб қўйган эди. Ўрмон хўжалигининг хизматчиси Анорбой Абдиевнинг боши қотиб қолди. Нима қилиш керак? Узоқ олиб борилган меҳнати туфайли анча кўпайиб қолган тоғ ҳайвонлари, паррандаларни ҳалокатдан қутқаришнинг чораси бормикин?

Анорбойнинг бир оёғи уйда, бир оёғи хўжаликда бўлиб қолди. Ҳар куни эрта билан туради-ю, тоққа қараб йўл олади. У хўжаликдаги жониворларга овқат ташир, совуқда қолган бўрсиқ, тўнғизлар учун жой тайёрлар, эртадан кечгача кунини хўжаликда ўтказиб қайтар эди. Унинг бу елиб-югуриши зое кетмади. Хўжалик қишловдан омон-эсон чиқди.

1965 йилда Оҳангарон районидаги Собир Раҳимов номли совхоз территориясидаги Кандир сойи этакларида овчилик хўжалиги ташкил қилинди-ю, тартибсизликларга чек қўйилди. Ўша пайтгача бу ердаги ёввойи тўнғизлар, бўрсиқ, қуён ва бошқа ҳайвонлар, паррандалар аёвсиз қирилар, шунинг учун жониворлар сони ҳам жуда камайиб кетган эди. Анорбой Абдиев хўжаликда ўрмончи бўлиб ишлай бошлади.

Тўғри, аввалига осон бўлгани йўқ. Рухсатсиз ов қилишга ўрганиб қолган тартиббузарлар ҳали ҳам учраб турар, уларга қарши кескин кураш олиб бориш керак эди. Анорбой ўзининг ҳамкасблари билан биргаликда тез орада бу ерда тартиб ўрнатди. Унга совхоз чўпонлари яқиндан ёрдам бердилар. Эндиликда бу ерда тўнғизлар, бўрсиқлар, кийиклар, турли-туман паррандалар кўпайиб бормоқда.

— Кандирсой этагидаги хўжалигимиз жуда катта майдонни эгаллаган,— дейди А. Абдиев.— Бу ернинг ҳар қадамида табиат мўъжизасига дуч келасиз. Шўх оқар тоғ дарёси, сеҳрли шивирлаб турган ўрмон, узоқлардан салобат билан кўзга ташланувчи тоғлар, қушларнинг чуғур-чуғури-ю, олдингиздан «лип» этиб ўтиб қоладиган кийиклар сизда қандайдир илиқ таассурот уйғотади. Табиатга, ҳайвонот оламига меҳр қўйишга, унга алоҳида ҳурмат билан муносабатда бўлишга ундайди. Лекин баъзида ана шундай гўзалликнинг қадрига етмайдиган кишилар ҳам учраб туради. Бизнинг зиммамизга шу табиат мўъжизаларини қўриқлаш, уларни тартиббузарлардан ҳимоя қилишдек масъулиятли вазифа юклатилган.

Чиндан ҳам, Анорбой Абдиев сингари кишилар шарафли ишни бажармоқдалар. Лекин ўрни келганда шуни айтиш керакки, табиат бойлиги ҳайвонлар ва қушларни қўриқлаш маълум кишиларнинггина эмас, балки кенг жамоатчиликнинг ҳам вазифасидир. Гўзал табиатни, сирли ҳайвонот дунёсини эъзозлаш, уларни муҳофаза қилиш бебаҳо бойлигимизни яна ҳам кўпайтириш имконини беради.

А. АБДУҚОДИРОВ.

Эшбой ОҚБОЕВ тажрибали чўпон. У Бўка районидаги «Ленинизм» колхози чўпонларининг карвонбошиси. Бу йилги мажбурияти — ҳар 100 бош совлиқдан 120 тадан қўзи олиш. Колхоз партия ташкилотининг секретари Я. Аламбердиев (ўртада) мутахассис А. Исаев (чапда) билан бирга тажрибали чўпон отарида бўлиб, қўзилашнинг боришини кўздан кечирди ва Э. Оқбоевнинг ўз мажбуриятини муваффақиятли бажараётганлигининг гувоҳи бўлди.

И. Зайнутдинов фотоси.

«САЛЮТ-5» ОРБИТАДА ТЎҚҚИЗ ОЙ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 март. (ТАСС). «Салют-5» орбитал илмий станцияси доимо Ерга мўлжал олган ҳолда тўққиз ойдан бери бошқариб учирилаяпти.

Москва вақти билан соат 14 гача станция Ер атрофидан 4387 марта айланиб учди. 5 март куни станциянинг ҳаракат траекторияси ростлаб қўйилгач, орбитасининг параметрлари қуйидагича бўлди:

— Ер юзидан максимал олислиги — 273 километр;

— Ер юзидан минимал олислиги — 250 километр;

— айланиш даври — 89,6 минут;

— орбитасининг оғиши — 51,6 градус.

Иш программасига мувофиқ автомат учиш режимида илмий техникавий тадқиқот ва экспериментлар бажарилаяпти. Узоқ космик учиш шароитларидаги турли иш режимларида станциядаги системаларни синаш давом эттирилмоқда. Станция бўлмаларидаги микроиқлим параметрлари қуйидагича: атмосфера босими — симоб устунининг 800 миллиметрига тенг, температура Цельсий ҳисоби билан 23 градус.

Телеметрик информация маълумотларига кўра, станциядаги системалар нормал ишлаб турибди. Ерга келаётган маълумотлар ишлаб чиқилмоқда.

«Салют-5» станциясининг учиши давом этмоқда.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ НУТҚИ—ХАЛҚАРО МАЙДОНДАГИ АСОСИЙ ВОҚЕА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг СССР Касаба союзлари XVI съездида сўзлаган нутқи бутун жаҳонда жуда катта қизиқиш туғдирди. Турли мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари бу нутқ тўғрисида шу куннинг халқаро майдондаги асосий воқеаси сифатида миллионларча кишиларни хабардор қилдилар.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг газеталари Л. И. Брежнев нутқининг тўла текстини босиб чиқарган. Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси ёзади: «КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Совет касаба союзлари XVI съездида сўзлаган нутқи халқаро майдонда асосий воқеа бўлди. Бу нутқ жаҳоннинг ҳамма қисмидаги миллионларча кишиларнинг ақл-идроки ва қалбида зўр таассурот қолдирди. Улуғ Ленин партиясининг раҳбари масалага маркс-ча-ленинча чуқур ёндошиб, Совет касаба союзларининг коммунизм қурилиши босқичидаги фаолияти ва вазифаларини ҳар томонлама кенг ва яққол анализ қилди ҳамда ҳозирги халқаро аҳволга доир энг муҳим масалаларни батафсил қараб чиқди. Бу — Ленин партиясининг раҳбарига хос хислатдир».

«КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Совет касаба союзлари съездида сўзлаган нутқи, — деб таъкидлайди «Работническо дело» газетаси мақоласининг охирида, — бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт йўлида кураш олиб бораётган кишиларни илҳомлантирувчи омилдир. Улар Совет Иттифоқини бутун инсониятнинг порлоқ келажаги намунаси деб, Ленин Ватанининг тинчлик сиёсатини эса кескинликни юмшатиш ва ялпи тинчликни ҳаракатга келтирувчи қудратли куч ва таянч деб биладилар».

Польшанинг **«Жиче Варшави»** газетаси Леонид Ильич Брежневнинг нутқи буюк аҳамиятга молик сиёсий воқеа бўлиб қолди, деб таъкидлайди. Кескинликни юмшатиш мухолифлари имкониятни янги уруш хавфидан халос қилиши лозим бўлган ана шу жараёнга халақит бериш учун интилаётган бир шароитда амалга оширилаётган совет ички ва ташқи сиёсати бу нутқда эркин ва тўлиқ ифодасини топди, деб ёзади газета.

Л. И. Брежневнинг нутқида, деб ёзади газета, Белградда ўтказиладиган учрашувнинг характери ва аҳамияти хусусида Совет Иттифоқининг, барча қардош социалистик мамлакатларнинг позицияси аниқ баён қилиб берилди: бу учрашув тинчлик ва хавфсизлик ишига хизмат қиладиган амалий ва конструктив музокаралар ўрни бўлиб қолиши керак.

Л. И. Брежневнинг нутқи Ғарбда катта қизиқиш туғдирди. Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Ж. Пауэлл матбуот вакилларига АҚШ ҳукумати ҳозирги вақтда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқини ўрганиб чиқмоқда, бу нутқда кўпгина муҳим масалалар ҳақида гап боради, деб хабар қилди. Матбуот секретари АҚШ давлат секретари С. Вэнснинг Москвага қиладиган визитига тўхталиб, бундай деди: С. Вэнснинг сафари олдидан тайёргарлик давом этмоқда. Ҳар икки томон олиб бориладиган музокараларни қуролланиш пойгасини тўхтатиш йўлидаги муҳим қадам, деб ҳисоблайди.

АҚШ давлат секретари С. Вэнс журналистлар билан учрашганида Л. И. Брежневнинг нутқи билан танишиб чиқдим, деди. Биз Москвага борган чоғимизда қараб чиқиладиган масалалар, деди у, ҳар икки мамлакатимиз учунгина эмас, бутун жаҳон учун ҳам ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир.

Америка матбуоти Л. И. Брежневнинг нутқини шарҳлаб, хусусан Совет-Америка муносабатларининг аҳволи ва бу муносабатларни янада ривожлантириш масаласи жуда аниқ таърифлаб берилганлигини таъкидлайди. Бу нутқ, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси, дарҳол қўйилган мақсадларнинг бирига эришди: бу нутқ Картер маъмурияти совет раҳбарлари билан олий даражада ўтказиладиган биринчи музокаралар арафасида кўрилаётган тайёргарликнинг жуда муҳим ҳафтаси мобайнида Америка стратегларининг диққат-эътиборини ўзига жалб этди. Картер маъмуриятидаги мўътабар кишиларнинг фикрича, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси, Л. И. Брежневнинг нутқи Совет Иттифоқи АҚШ билан музокаралар олиб боришга тайёр эканлигини таъкидлайди.

ЧИГИТ ЭКИШГА ТАРАДДУД

ЯНГИЙЎЛ. Ленин номли колхозда бу йил 22 та чигит экиш сеялкаси ишлайди. Ҳозир уларнинг ҳаммаси тайёр. Экипаж аъзолари семинарларда қатнашиб, чигитни қандай схемада экиш юзасидан амалий машғулотлар ўтказдилар. Қ. Қодиров, А. Ўрмонов, Д. Норматов, В. Ўсаров каби механизаторлар экишни 3—4 иш кунида тамомлашга сўз бердилар.

А. АКБАРОВ.

● **ОҚҚЎРҒОН.** «Коммунист» колхозининг далаларида иш қизғин. Пахтакорлар экишга пухта ҳозирлик кўришяпти. Ҳамма бригадаларда экиш агрегатлари далага чиқариб қўйилди. Ер текислаш авжида. Механизаторлар барча майдонларда кўпроқ нам тўплаш учун зарур ишларни амалга оширмоқдалар. Ўртоқ Мербек Бекмуҳаммедов бошлиқ бригада аъзолари меҳнатда ўрнак бўлишяпти. Д. Ментегенов, Ж. Дўмаев, Т. Пиржонов, П. Сайдиаҳмедова каби колхозчилар кундалик топшириқларини 1,5 баробарга етказиб бажаришяпти. Бригаданинг ҳамма ери текисланиб, мола бостирилди.

П. ЭРГАШЕВ.

● **БЕКОБОД.** Навоий номли колхознинг ёш механизатори Меҳриниса Бегимқулова ўзи бошқарадиган тракторни ремонтдан чиқаришда фаол қатнашди. Ҳозир молаларни тиркаб кузда шудгорланган ерларни текисламоқда.

У чигитни энг яхши ишлов берилган ерларга экиб тупроқнинг ўз намида ундириб олишга ҳамкасбларини даъват қилаётир.

К. РАХМОНБЕРДИЕВ, О. ОЛЛАНАЗАРОВ.

● КЎКЛАМ экиш кампаниясига тайёргарлик кўриш, маданий ўғит тўплаш ва бошқа дала ишлари ҳақида ҳам редакциямиз хат-хабарлар олиб турибди. **У. Мустафоқулов, А. Акбаров** (Янгийўл), **Н. Ўтигенов, С. Худаёрова** (Ўрта Чирчиқ), **М. Рўзиметов** (Бекобод), **О. Хушназаров** (Оҳангарон) ўртоқлар Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги тўйи шарафига бошланган мусобақада актив қатнашаётган пешқадамлар ҳақида хабарлар йўллашган.

ҚАЛБДАГИ ЧЎҒ
ОЧЕРК

АНВАР уйга келганида ҳам қулоғи остида отахоннинг айтган аччиқ гаплари ҳамон жаранглаб турарди. «Ҳақ гап,— хаёлидан ўтказди Анвар.— Якка тартибдаги уйларни лойиҳалаштириш ва қуришда одамларнинг талаб-эҳтиёжлари, иқлим шароити етарлича ҳисобга олинмаяпти. Қурилаётган уйларда қулайликлар кам, нархи бироз қиммат. Хоналарни кенгайтириб, лойиҳалаштирилса тасдиқдан ўтган нормаларга тўғри келмайди. Колхозчи учун кўркам, чиройли, қулай қилиб лойиҳалаштирилса таннархи қимматлашиб кетади. Хуллас, боши берк кўчага ўхшайди. Иложи йўқ экан, деб қўлни қовуштириб ўтира берамизми? Қишлоқларга чиққанда одамларнинг таъналарини эшитиш, жонига тегди».

Шу фикр-ўй билан у иш столига ўтирди. Хаёлида қурилажак уйнинг лойиҳасини шакллантириб олди. Аста-секин қоғоз юзида турли чизиқлар пайдо бўла бошлади. Чизди, ўчирди, қайтадан қалам тортди. Ниҳоят чизиқлар бирлашиб, ягона уй шакли вужудга келди. Икки оилага мўлжалланган, икки қаватли, айвонли уй.

«Бизда асосан айвонда ўтиришади. Айвон кенг, ёруғ, шифти баланд бўлса, хушҳаво, ёзнинг иссиқ кунларида анча салқин бўлади. Буни ниманинг ҳисобига кенгайтираман? Уйнинг узунлиги ошиб кетмайдими?» Анвар мана шу фикр оғушида ўзи яратган уй шаклини миридан-сиригача ўргана бошлади. У областларда бўлиб, одамлар билан қилган суҳбатлари, уларнинг таклифлари, мулоҳазаларини хаёлида жонлантирди. Анчадан бери ором бермаётган, тўлқинлантираётган бу фикрлар бугун ўз интиҳосига етган эди. У чуқур ўйга толган ҳолда хонанинг у бошидан бу бошига бориб келарди. Янгилик туғилишидан дарак бераётгандек қалби бесаранжом, кўнгли нотинч эди. Илгари яратилган барча эскизлар кўз олдидан бирин-кетин ўта бошлади. Ўз ишидан қониқмаслик ҳисси ҳаммасини инкор қиларди. Тўсатдан хаёлига келган фикр уни ҳаяжонлантириб юборди. Эскизларини олиб тузатишлар киритди. Айвонни иккинчи қаватга кўчирди. Хоналарни тахминий кенгайтирди. Натижада ошхона, газ плитасини ва баъзи ёрдамчи хоналарни умумий том остига бирлаштиришга муваффақ бўлди. Эндиликдаги асосий вазифа эскизни шулар асосида қайтадан чизиб, дахлизни, хоналарга кириладиган қулай, тўғри йўлни яратишдан иборат эди. Соатга қаради. Вақт алламаҳал бўлиб қолган эди...

* * *

Анвар Файзуллаев ишхонага келиб энди ишга киришганида секретарь қиз директор йўқлаётганини айтди.

— Ҳозирги кунда олдимизда катта ва долзарб вазифа турибди,— деб гап бошлади «Узгипросельхоз» лойиҳалаш институтининг директори Абдураҳмон Маҳкамов чақирилган барча мутахассислар йиғилганидан сўнг. —Қисқа вақт ичида қишлоқда қуриладиган турар-жой биносининг энг мукаммал лойиҳасини яратишимиз керак. Бу давр талаби, бизнинг асосий вазифамиздир. Деҳқоннинг янги уйида барча шарт-шароитлар яратилган, қулай ва арзон бўлиши керак. Анваржон, бу ишнинг барча масъулияти сиз бошлиқ устахона коллективи зиммасида. Қисқа вақт ичида деҳқоннинг шундай янги уйи лойиҳаси яратилиши керак.

Институт директорининг бу гапи Анварнинг кўнглидаги орзусини янада алангалатиб юборди. У устахонага кириб келди-да, директор билан бўлган суҳбатнинг мазмунини ҳамкасбларига гапириб берди. Лойиҳачи-архитекторлар бу масалани ўзларича муҳокама қилиб, фикрлаша бошладилар.

— Анвар, ҳозир мен бир янги лойиҳа устида ишлаяпман,— деди бош инженер Г. Островский.— Лекин, буни асослай олмаяпман. Кел, шуни биргаликда ишлайлик. «Ҳамкорлик», деб ном қўямиз. Бир қаватли, тўрт хонадан иборат,— у чизмалар устида қаламини юргизиб тушунтирди. — Хоналарни бироз кенгайтирдим. Хоналарга кириш йўлаги—дахлизни ҳовли томондан қилсаммикин, ёки кўчадан. Ҳовлидан қилинса уйга анча айланиб кирилади. Кўчадан тўғри кирилса, хоналар оёқ-ости бўлиб қолиши мумкин. Ҳовлининг олд томонига молхона ва бирқанча ёрдамчи бинолар қурилади.

— Яхши, чиройли чиқибди. Менимча дахлиз йўлагини икки томондан бўлгани маъқул. Шароитларга қараб иккаласидан ҳам фойдаланса бўлади. Ҳовлининг олд томонидаги биноларга келсак менда бир фикр бор,— у негадир айтишга иккиланиб ўйланиб қолди.— Агар 30—50 та хонадонни бир кварталга тўрт бурчак шаклида жойлаштириб, ўртага молхона қурсак. У ҳовли майдонини бироз торайтириш ҳисобига бўлади. Ҳар бир хонадондан молхонага чиқадиган эшик қиламиз. Ҳамма ўз молига қарайди.

— Жуда яхши фикр. Санитария-гигиена жиҳатидан ҳам мақсадга мувофиқ. Яна бир томони борки, хонадонларда қариялар бўлади, албатта. Шулар хонадонлар билан келишиб, ҳамма молга умумий қараши мумкин. Бу жуда қулай. Одамларни ортиқча ташвишдан халос этади.

Чизма тахтаси устидаги ватман қоғозида икки ижодкорнинг қарашлари ва мақсадлари ўз аксини топа бошлади. Улар бир-бирлари билан тортишиб, ўз фикрларини қизишиб исботлар эдилар. Мана шу тортишувлар замирида янгилик туғилмоқда. Йўргакдаги фикрлар вояга етиб, ёш ижодкор катта ҳаёт сари дадил қадам қўймоқда.

* * *

Анвар уйига келиб кечаги ишини яна давом эттирди. Дахлизнинг бир қанча шаклини яратди. Бу ишда у асосий эътиборни ҳар бир хонага мустақил эшик орқали киришга қаратди. Театр, концерт, музей залларидагина хонадан хонага ўтиш мумкин. Турар-жой биноларида эса у ноқулайлик туғдиради. Кечаги эскизларга янгиликлар киритди. Ниҳоят дахлизнинг қулай шаклини ишлаб чиқди. Дахлиз уйни икки қисмга ажратиб туради. Бинонинг бир томонида меҳмонхона, қариялар уйи, ётоқхона жойлаштирилди. Иморатнинг иккинчи қисмини эса умумий хона, болалар хонаси ва баъзи ёрдамчи хоналар ташкил этади. Анвар бинонинг таннархини хомчўт қилиб кўрди. У уй қурилишида ишлатиладиган бинокорлик материалларининг рўйхатини тузиб чиқди. Маълум бўлишича, баъзи қурилиш материаллари ўрнига арзонроғидан фойдаланиб, бино таннархини камайтириш мумкин экан. Қоғоз юзидаги геометрик шакллар бирлашиб, алгебраик сонлар жамланди. Мана шу сонлар замирида Анварнинг фикрлари тиниқлашиб ўз ишини хулосалай бошлади. У турар-жой қурилиши нормаларидан ошиб кетган бу лойиҳа катта тортишув ва мунозараларга сабаб бўлишини биларди. Шунинг учун лойиҳадаги ҳар бир чизиқ, сатр устида қунт билан мукаммал ишлади. Фикрини далиллаш одамларни ишонтиришга катта тайёргарлик кўрди. Эскиздаги баъзи кўринишларга бўёқ берди. Эрталаб директор ҳузурига кирди.

— Абдураҳмон ака, деҳқоннинг янги уйи лойиҳасини яратиш устида анчадан бери ишлаётган эдим,— бироз ҳаяжонланиб гап бошлади Анвар.— Яқинда бу ишни тугалладим. Мана, бир кўриб мулоҳазаларингизни айтсангиз. Маъқул тушса, техника кенгашига тақдим этардик.

У аста-секин ўзини босиб олиб, янги лойиҳанинг афзалликлари, архитектуравий ечимларини батафсил изоҳлаб берди. Лекин назарида кўп нарса ёдидан кўтарилгандек, асослаб сўзлай олмагандек эди.

Икки мутахассис фикрлаша бошлади. Бири тажрибали лойиҳачи, бири эса катта ҳаётга эндигина қадам қўйган ёш архитектор. Анвар фикрларини тартибсиз, шошқалоқлик билан баён этар, баъзида ёшлик қилиб қизишиб кетар эди. Абдураҳмон ака Анварнинг гапларига босиқлик билан қулоқ тутиб, фикрларини илғаб олишга интиларди. У Анварнинг қизариб терлаб кетган юзига, ҳаяжонли, ўт чақнаб турган кўзларига нигоҳ ташлади-ю, хаёлга толди. «Наҳотки бу йигитда шунча гап бўлса. Ўзи кечагина институтга келди-ю, айтаётган гапларини қара. Асосли, дадил фикрлар. Ҳа, Анварга ёрдам бериш керак. Бу касбга унда ҳақиқий меҳр-муҳаббат уйғонган. Қалбига чўғ тушган. Ёрдам бериб тўғри йўлни кўрсатсак, бу чўғ алангаланиб, катта янгиликлар яратади. Келажакда ҳақиқий меъмор бўлади».

...Анварнинг кетидан қараб қолган Абдураҳмон аканинг хаёлида унинг оддийгина таржимаи ҳоли, бу устахонадаги меҳнат фаолияти жонланди. «Тошкент политехника институтининг архитектура факультетини 1972 йили тамомлаб, «Гипрониздрав» институтининг Ўрта Осиё бўлимида ишлаган. Бирқанча соғлиқни сақлаш объектлари лойиҳасини муваффақиятли яратгани учун Москвага «Гипрониздрав» институтига ишга таклиф этилади. У ерда икки йил ишлаб Тошкентга қайтиб келди. Сўнгра бу институтга ишга кирган. Қисқа вақт ичида энг асосий бўлим — экспериментал-лойиҳалаш устахонасига бошлиқ этиб тайинланди»...

Муҳокамада сўзга чиққан лойиҳачи архитекторлар асар катта ижодкорлик ва масъулият билан яратилганини таъкидлаб ўтдилар. Ниҳоят деҳқоннинг янги уйи лойиҳаси ҳаётга йўлланма олди...

Эндиликда барча машаққат ва изтироб, тортишувлар ортда қолди. Анварнинг кўнгли олам-олам қувончга тўла эди.

— Анвар, нима учун бу лойиҳангга «Меҳнат» деб ном қўйдинг? Менимча бундан чиройлироқ ном топишинг мумкин эди-ку,— деди даврадаги архитекторлардан бири.

— Тўғри айтдингиз, чиройли ва жозибали номлар жуда кўп. Лекин бу лойиҳага кўп меҳнат сингди. Колхозчилар ҳам меҳнат қилиб олган даромадлар ҳисобига бундай уй қурадилар. Шунинг учун ҳам рамзий маънода «Меҳнат» деб ном қўйдим.

...Орадан бирнеча ой ўтди. Анварнинг ижодкор қалби янги орзу-истаклар билан тўлиб-тошарди. Унинг хаёлини турли чизмалар банд этган эди. Анвар одатдагидек иш столига ўтирди-да хаёлга толди. Унинг буғдой ранг, паришонхотир чеҳрасида, бир нуқтага қадалган кўзларида ижод ёлқини ўйнарди. Эгри-бугри чизиқлар бирлашиб қоғоз юзида нуроний отахоннинг чеҳраси намоён бўлди. Анвар бу нуроний чеҳрага тикиларкан беихтиёр жилмайиб қўйди. Унинг назарида бу расмдаги отахон «Яша ўғлим, умрингдан барака топ. Доимо омад ёр бўлсин»,— деб миннатдорчилик билдираётгандек эди.

Ана шунда Анварнинг кўз олдидан унинг лойиҳаси асосида Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм», Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозлари ва Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида бунёд этилаётган тажриба-намунавий посёлкалардаги қурилаётган турар-жой бинолари бирин-кетин ўта бошлади. Буларнинг барчаси унинг қалбини янада тўлқинлантириб юборди. Чизғичини юқорироқ кўтарди-да ишга киришиб кетди. Бутун диққат-эътибори ватман қоғозида бўлиб, энди унинг хаёлини ҳеч нарса бузолмас эди...

С. САЛИМОВ.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● **ГАВАНА.** Кубанинг ҳар хил районларида олий ўқув юртларининг янги бинолари тез суръатлар билан қурилмоқда. Гавана билан Гранма вилоятларида қишлоқ хўжалик институтлари, Сантьяго-Де-Кубада университетнинг технология факультетлари барпо этилмоқда. Ольгинада олий медицина ўқув юртининг корпуслари қад кўтармоқда. Янги институтларни қуриш билан айни бир вақтда Гавана, Вилья-Клара, Камагуэдаги мавжуд университет комплексларини кенгайтиришга тайёргарлик олиб борилмоқда. Беш йилликнинг охирида — 1980 йилда барча олий мактабларида 140 минг студент яъни революциядан илгариги миқдорига қараганда 10 баравар кўп йигит ва қиз таълим олади.

● **БУДАПЕШТ.** Шу йилнинг бошидан Венгриянинг Сегед шаҳрида саноат ва уй-жой қурилишида электрон-ҳисоблаш машинасини ишлатишга асосланган янги система ишлай бошлади. Шу системани синаб кўриш натижалари ягона электрон-ҳисоблаш марказидан туриб, қурилиш ишларининг бутун комплексини бошқариш, меҳнат унумдорлигини 30 процентдан зиёд кўпайтириш, объектлар қурилиши суръатини анча тезлаштириш, ишчи кучи ва бинокорлик материалларидан яхшироқ фойдаланиш мумкинлигини кўрсатди.

● **БУХАРЕСТ.** Румыния халқ хўжалигига зилзила етказган зарарни қоплаш мақсадида кончилик саноатининг меҳнаткашлари бутун халқ билан бирга меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Мамлакатда энг катта Валя-Жиулуй кўмир ҳавзаси шахтёрлари табиий офат юз берганидан кейин 60 соат ичида плandan ташқари 19 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. Улар март ойининг биринчи ярмида ҳаммаси бўлиб мамлакатга плandan ташқари 24 минг тонна кўмир бердилар. Бунда шахтёрларнинг бир қанча бригадалари бу ишдан холи қилиниб, улар кишиларни қутқариш ва Бухарестни тиклаш ишида қатнашдилар.

● **ВАРШАВА.** Польшадаги йирик қурилишларнинг ҳар бешта лойиҳасидан биттаси Юқори Силезиядаги Гливица шаҳрида тузилмоқда. Ўзининг илмий ишлари салмоғи жиҳатидан бу кичик шаҳарнинг мамлакатда пойтахтдан кейин иккинчи ўринни эгаллаётганлиги ҳам бежиз эмас. Шу шаҳарда истиқомат қилувчи ҳар 8 кишидан биттаси илмий-тадқиқот институтида ёки лойиҳалаш конструкторлик бюроларида ишламоқда.

Польша саноатининг бир қанча тармоқларини ривожлантирган кўпгина ечимлар Гливица лабораторияларида ва конструкторлик бюроларида ижод қилинди. Гигант кемалар учун ишлатилиши керак бўлган пўлат ва уни қуйиш усуллари, химия саноати ишлаб чиқаришининг кўпгина технологияси, аппаратлар конструкцияси Гливица мутахассислари томонидан ижод қилинди.

● **УЛАН-БАТОР.** Социалистик мамлакатлар билан ривожланаётган мамлакатлар ўртасида ҳамкорлик халқаро империализмнинг кўпгина давлатларини эксплуатация қилиш ва асоратга солиш сиёсатига мустаҳкам тўсиқ вужудга келтирмоқда. Монголиянинг «Унэн» газетаси «Тенг ҳуқуқли ҳамкорлик» сарлавҳали мақоласида шу фикрни таъкидлаб ўтди.

Газета кўпчилик ривожланаётган мамлакатлар социалистик мамлакатларининг ва биринчи навбатда Совет Иттифоқининг ҳар тарафлама ёрдамига суяниб, империалистик эксплуатациядан тамомила халос бўлиш, иқтисодий мустақилликка эришиш, ижтимоий ҳаётдаги қолоқликни тугатиш йўлидаги муҳим вазифаларни ҳал қилмоқдалар, деб ёзади.

(ТАСС).

Америка меҳнаткашлари ўз ҳаётий ҳуқуқлари учун қатъий кураш олиб бормоқдалар. Миллионлаб меҳнаткашларнинг турмуш даражаси нарх-наво муттасил ўсиб бораётганлиги натижасида тобора пасайиб кетмоқда. Суратда: Коннектикут штатидаги ўқитувчилар забастовкасининг қатнашчилари меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

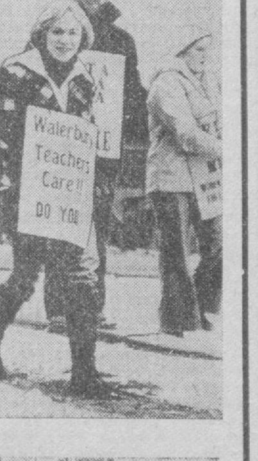

АП—ТАСС фотоси.

●

Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар экономикаси жиддий тангликка дучор бўлди. Саноатнинг кўпчилик соҳаларида ишлаб чиқариш қисқариб бормоқда. Ишсизлар армиясининг сони тобора ўсмоқда. Суратда: Ғарбий Германиядаги Кёльндаги меҳнат биржаси олдида.

ТАСС фотохроникаси.

Ҳиндистондаги сайлов якунлари

ДЕҲЛИ, 22 март. (ТАСС). Бу ерда 16 мартдан 20 мартгача Ҳиндистон парламенти халқ қуйи палатасига ўтказилган сайлов якунлари тўғрисидаги дастлабки маълумотлар эълон қилинди. Самачар агентлигининг хабар беришича, 542 сайлов округидан 506 тасида овоз бериш якунлари асосида парламентдаги ўринлар қуйидагича тақсимланган: Ҳиндистон Миллий Конгресси (ҲМК) — 145 ўрин, сайловда у билан бирга қатнашган Тамил АДМК партияси 19 ўрин, мустақил номзодлар ва бошқа партияларнинг вакиллари 62 ўрин олганлар.

Сайловда ҲМКнинг асосий рақиби бўлмиш оппозициядаги бир қанча партиялардан иборат Жаната партия блоки 255 ўрин олган, ҲМКдан ажралиб чиққан «демократия учун кураш конгресси» ташкилотининг вакиллари эса 25 депутатлик мандатини олдилар.

Сайлов натижалари эълон қилингач, Ҳиндистон Миллий Конгресс партиясининг раҳбари Индира Ганди бош министр лавозимидан истеъфога чиқди. Ҳиндистон президенти лавозимини бажарувчи Б. Д. Жатти И. Ганди истеъфосини қабул қилди ва янги ҳукумат тузилгунига қадар бош министр вазифасини бажариб туришини таклиф қилди.

ФЕРМАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ТОШКЕНТ. Санобар Собитова ўтган йили эришган катта ютуқлари учун Ленин ордени билан мукофотланди. Ватанининг юксак мукофоти илғор сут соғувчини янги меҳнат ғалабалари сари ундамоқда. У соғувчилар ўртасида уюштирилган социалистик мусобақада бу йил ҳам пешқадамлик қилиб, ҳозиргача қарамоғидаги сигирлардан 21 тоннадан ошириб серқаймоқ сут соғиб олди. Навоий номли колхозда С. Собитова сингари фидокорона меҳнат қилаётган сут соғувчилар анчагина. В. Шобобоева, Ш. Султонова, М. Ёқубовалар ҳар куни қарамоғларидаги говмушлардан 10—12 килограммдан сут соғиб олмоқдалар.

Т. ЖЎРАЕВ.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинобод» колхози чорвадорлари шу кунгача давлатга 60 тонна сут, 21 тонна гўшт, 8800 дона тухум топширдилар. Улар кундан-кунга чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириб боришаяпти. Колхоз сут-товар фермасининг Э. Мингбоева, З. Раҳмонова, А. Худойбердиева каби сут соғувчилари, М. Турғунов, Т. Раҳматов, А. Рустамов сингари молбоқарлари ҳамкасбларига намуна бўлиб, меҳнат қилмоқдалар.

Шунингдек, Калинин номли колхозда ҳам чорва маҳсулотлари етиштириш кўпайиб бормоқда. О. Бўронбоева, М. Мирзаева, М. Йўлдошева каби сут соғувчиларнинг ҳар бири боқимларидаги говмушлардан кунига 13—15 килограммдан сут соғиб олмоқдалар. Колхоз чорвадорлари бу йил ҳар бош соғин сигирдан 3500 килограммга етказиб сут соғиб олиш учун астойдил ҳаракат қилишяпти.

Н. ТЎФОНОВ, Т. ЗОКИРОВ.

* * *

КАЛИНИН. «Москва» колхози чорвадорлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилиб меҳнат қилмоқдалар. Колхоз бўйича ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори 3500 килограммга етказилади. Ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 500 килограммга етказилиб, гўштга топширилади. Ана шу юксак мажбуриятни бажариш учун айни кунларда колхоз сут-товар фермасида сут соғувчилар ҳамда молбоқарлар ўртасида социалистик мусобақа қизитиб юборилган.

Ш. АЗИМОВ.

* * *

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ. Евдокия Гаранина, Галя Фасхутдинова, Зоя Климова, Ҳалима Хидирова сингари сут соғувчилар қарамоғларидаги сигирлардан ҳар куни 12 килограммдан ошириб сут соғиб олмоқдалар. Киров номли ўқув-тажриба хўжалигининг бу илғор соғувчилари ўзларига белгиланган план ва топшириқларни ошириб бажариб, бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти. Ўқув-хўжалик чорвадорлари бу йил давлатга 112 тонна гўшт, 1060 тонна серқаймоқ сут етказиб бериш учун курашаяптилар.

Қ. ХОЛБЎТАЕВА.

Бизнинг ахборот

БЎЛАЖАК ПЕДАГОГЛАР

Рус тили ва адабиёти институтини ҳар йили юзлаб малакали ёшлар битириб, республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидаги мактабларга йўл олишяпти. Ҳозирда бу илм даргоҳининг сиртқи бўлимида 4 мингдан зиёд студент, кундузги бўлимда эса 2200 дан зиёд ёшлар таълим олмоқда. Ўтган йили ўзбек группаларини 270 студент битириб, ҳаётга йўлланма олган бўлса, бу йил 370 дан зиёд йигит-қиз педагоглик дипломини олиш арафасида турибди.

Бўлажак рус тили ўқитувчилари шу кунларда шаҳримиздаги турли мактабларда амалий машғулотлар ўтказмоқдалар. Жумладан, 12-мактабда институтнинг 16 талабаси практика ўтказишмоқда, тажрибали ўқитувчиларнинг дарс бериш методикасини ўрганмоқдалар. Хоразмлик Ю. Бобоев, жиззахлик Ф. Шамсиддинова, самарқандлик Г. Алматов, тошкентлик И. Тожиев ва бошқа студентлар ўтказаётган дарслар группа раҳбарлари ва ўқитувчилар томонидан яхши баҳоланмоқда. Бўлажак педагоглар мактаб жамоат ишларида ҳам фаол қатнашмоқдалар.

●

ЁШЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Шаҳар мактаб ўқувчилари спартакиадаси давом этмоқда. Районлараро бўлиб ўтган мусобақаларда Киров район шахматчилари ва баскетболчилари биринчи ўринни эгаллашди. Куйбишев райони ўқувчилари эса шашка баҳсларида мусобақа ғолиби бўлишди.

Район терма командаси ғалабасига 51-мактаб ўқувчиси А. Мавлонов, 17-мактаб вакили С. Пинчук ҳамда Б. Ненашовлар яхши ҳисса қўшишди. Булар шахматчилар спартакиадасида Киров район терма командасига бошчилик қилишди. Баскетбол мусобақаларида эса команда капитани С. Бузликов, ака-ука Аъло ва Ботир Аълоевлар энг кўп очко келтиришди. Бу ёш баскетболчилар республика терма командасида ҳам иштирок этишади.

●

ЯНГИ УЙЛАР

Пойтахтнинг Луначарское шоссесида қад кўтараётган кўп қаватли турар-жой биноларини қурувчилар шарқ услубида рослашяпти. Шу йилнинг ўзида бу ерда яна 4 та тўққиз қаватли турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бу уйларда ҳовли тўйлари бўлиб ўтди.

«Ўзбекгидроэнергострой» тресты илғор қурувчилари куни кеча 32 квартирали тўққиз қаватли нақшкор бинони пардоздан чиқардилар. Бинонинг биринчи қаватидаги озиқ-овқат магазини ва ошхона харидор ҳамда хўрандаларга хизмат кўрсата бошлади.

Шаҳримизни янада обод этиш, замонавий турар-жой биноларини қуришда 11-«Висотстрой» трестининг 69-қурилиш бошқармасининг Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Мухтор Хабибуллаев бошлиқ бригада аъзоларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

С. СУЛТОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

●

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИДА

Яқинда область маданият бўлими ҳузурида ташкил этилган халқ университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Машғулотда область маданият уйлари ва саройлари, клубларнинг ходимлари, агитаторлар, агитбригадаларнинг раҳбарлари қатнашдилар. Улар «Меҳнаткашларнинг ишдан бўш соатларини мазмунли ўтказишда маданий-оқартув муассасаларининг роли», «Клуб ишларини ривожлантиришнинг актуал проблемалари» деган мавзуларда лекциялар тингладилар.

Машғулотдан сўнг тингловчилар ҳузурида Тошкент трактор заводи бадиий агитация бригадаси ўз санъатларини намойиш қилдилар. Тингловчилар шунингдек Чирчиқ шаҳар металлурглар маданият саройининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган тематик кўргазмалари билан ҳам танишдилар.

●

Пойтахтимизда кундан-кунга янги, кўп қаватли ҳашаматли иморатлар қад кўтармоқда. Бу эса шаҳар чиройига чирой қўшмоқда. Суратларда яқинда қуриб битказилган бир қатор биноларни кўриб турибсиз.

Ю. Глебов фотоси.

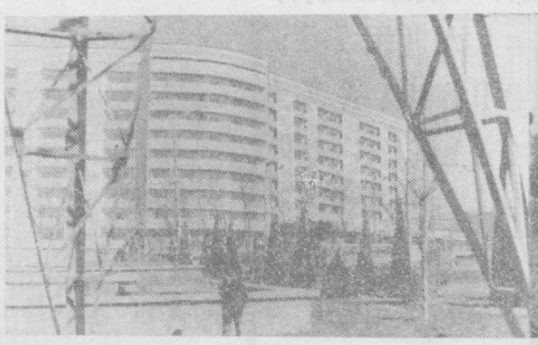
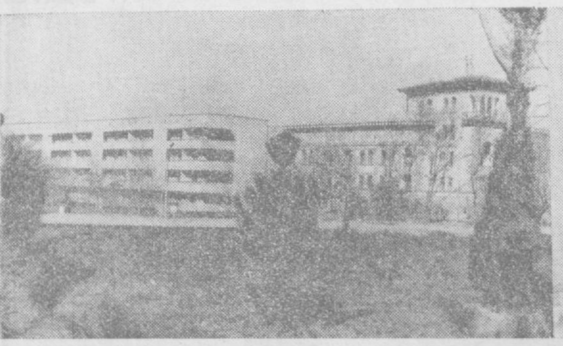
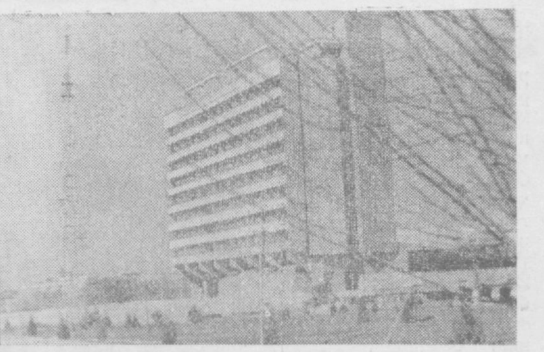

САНЪАТ ШАЙДОЛАРИ

ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

СССР ички ишлар министрлиги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ҳамда Совет милициясининг 60 йиллиги кунига бағишлаб Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик кўригини ўтказишга қарор қилди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР ички ишлар министрлиги министрлик органларида бадиий ҳаваскорларнинг уч даврадан иборат кўригини ўтказа бошлади.

Халқ милицияси ходимлари орасида бадиий ҳаваскорликни ривожлантириш, мавжуд ҳаваскорлик коллективларининг ғоявий-бадиий савиясини оширишни ўз олдига мақсад қилиб олган ушбу кўрикнинг биринчи даврасн якунланди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг ашула ва рақс ансамбли ҳам бу кўрикда фаол иштирок этмоқда. Ансамбль ўн уч йил муқаддам уста санъаткор, бастакор Маҳмадамин Содиқов ташаббуси билан ташкил этилганди. Ўшандан бери ансамблнинг хушовоз хонанда, моҳир созанда ва раққосалари завод, фабрикаларда, қурилиш ва пахта далаларида бўлиб 360 маротаба концерт қўйиб беришди.

Коллектив 1967 йили Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллиги шарафига ўтказилган республика ички ишлар органлари бадиий ҳаваскорларининг I-республика кўригида, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ўтказилган II-республика кўригида ғолиб чиқиб, биринчи даражали диплом билан мукофотланди. СССР ички ишлар министрлигининг ташкил топган куннинг 50 йиллиги муносабати билан ўтказган Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик кўригида II-даражали диплом олишга сазовор бўлган ансамбль коллективи ўз репертуарини янада бойитиб борди. Натижада республика ички ишлар министрлигининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказган бадиий ҳаваскорларнинг IV-республика кўригида яна биринчи ўринни эгаллашга эришди.

Ҳозир ансамблга йигирмадан ортиқ истеъдод эгалари бирлашган. «Зарафшон бўйида», «Излаб мен оразингни», «Соғиниш», каби 30 дан ортиқ дилрабо куй ва қўшиқлар муаллифи М. Содиқов ҳамон ҳаваскорларга бошчилик қилмоқда. Ансамбль концерт программаси Совет композиторларининг Ватан, партия ҳақидаги замонавий асарлари билан бирга ўзбек халқ қўшиқлари, мақом йўллари, шунингдек, қардош халқлар куй ва қўшиқларидан иборат.

Қўшиқ шинавандаларига яхши таниш хонанда — милиция майори Мадаминжон Холмирзаев ижросидаги «Ишқ сегоҳи», «Излайин оразингни», «Шоширма» сингари лирик қўшиқлар, капитан Жабир Бобоев торда моҳирона ижро этган озарбайжон халқ куйлари, капитан Муҳиддин Ғуломов ижросидаги най садолари кўпчиликка яхши таниш. Хушовоз хонанда Замира Ҳасанова жўшиб куйлаётган «Гул қадрини», озарбайжонча «Райҳон», шунингдек, ўзбек классикасининг дурдоналаридан «Дугоҳ», «Ул сарви гулрў келмади» ашулалари, чолғу асбоблари ансамбли моҳирона ижро этган «Сигнал», «Интизор» куйлари ҳам барчага манзур бўлмоқда.

Турли миллат вакилларидан ташкил топган ансамблнинг раққоса қизлари ўйнаётган ҳар бир номер санъаткорона ижроси билан ажралиб туради. Рус қизлари Валентина Шпилова, болалар уйининг инспектори Людмила Петрушовалар хиром айлаган «Нозли табассум», «Учрашув», «Шўх қиз» каби ўзбек рақсларининг қойил мақом қилиб ўйналишида албатта, балетмейстер Мухтор Ҳамдамовнинг хизмати катта. Раққосалар группаси ижросидаги «Ҳинд қизига» ва «Фидо» рақслари ҳам ўзининг жозибаси билан санъат шинавандалари олқишига сазовор бўлмоқда.

Ансамбль ҳозир Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ҳамда Совет милициясининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган республика кўриги иккинчи даврасига катта ҳозирлик кўрмоқда.

Б. МАНСУРОВ.

Суратларда: ансамбль қатнашчиларининг чиқиши.

Автор фотолари.

РАЙОН ОБОДОНЛАШМОҚДА

Октябрь райони территорияси кун сайин ободонлашиб, маданий тус олиб бормоқда. Ўтган йили 150 минг манзарали дарахт, бир неча минг квадрат метр майдонга турли хилдаги гул кўчатлари ўтқазилганди. Ҳозирги кунда А. Дониш, Навоий, З. Саид, Генерал Узоқов номли проспект ва кўчаларга экилган ана шу гул ва дарахтлар яхши кўкарган.

Коммунистик шанбаликлар ўтказиб туриш анъанага айланиб қолди. Меҳнаткашлар ўз хоҳишларига кўра баҳор ва ёз кунларида умумхалқ хашарида актив иштирок этишади. Тошкент Бош Универсал магазини, Халқ хўжалиги институти, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги Министрлиги каби ташкилотларнинг коллективлари ўзларига бириктирилган территорияларни кўм-кўк боғ-роғга айлантириш учун курашмоқдалар.

— Бу йилги режаларимиз ҳам катта,— дейди район ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Файзиев.— 150 минг квадрат метр йўл, 28 минг квадрат метр йўлкалар асфальт қилинади. Ўндан ортиқ гулзор майдонлар вужудга келтирамиз. Қурилаётган «Москва» меҳмонхонаси, «Ўзбекбирлашув»нинг маъмурий биноси, 3,5 минг кишилик концерт зали, 750 беморни қабул қиладиган поликлиника, лекторлар уйи ва пионерлар саройи атрофлари келгусида кўпчилик ҳордиқ чиқарадиган жойга айланиб қолади. Ана шу ишлар учун 5 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилади.

К. НОРМАТОВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Композиторлар шахта қурувчиларга

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» ходимлари билан композиторлар ва созандалар учрашдилар. Шахта қурувчиларнинг маданият уйида совет композиторларининг опереттаЛаридан куйлар ва эстрада музикаси янгради.

«Узбекшахтострой» устидан оталиқ қилаётган Ўзбекистон Композиторлар союзи Ўзбекистон музика маданияти тўғрисида, қардош республикаларнинг музика санъати янгиликлари ҳақида суҳбатлар, тематик концертлар ўтказиб туради.

Бу суҳбат ва концертларда Навоий номли опера ва балет театрининг, давлат филармониясининг артистлари, ансамблларининг солистлари иштирок этадилар.

(ЎЗТАГ).

Реклама ва эълонлар

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ
24—31 МАРТ
МАКТАБ УҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА НАМОЙИШ ҚИЛАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРИНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

24|III да — **УЛИК МАЛИКА ҲАҚИДА ЭРТАК** (12.00), **ЧИО-ЧИО-САН** (19.00).
25|III да — **СПАРТАК** (12.00), **ТОҲИР ВА ЗУҲРА** (19.00).
26|III да — **ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ** (билетлар сотилган, (12.00), **СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ** (19.00).
27|III да — **КНЯЗЬ ИГОРЬ** (12.00), **ЖИЗЕЛЬ** (19.00).
28|III да — **ДОКТОР АЙБОЛИТ** (12.00).
29|III да — **УЛИК МАЛИКА ҲАҚИДА ЭРТАК** (12.00).
30|III да — **ЗОЛУШКА** (12.00).
31|III да — **ОҚҚУШ КУЛИ** (12.00), **СЕВГИ ҲАҚИДА ҚИССА** (19.00).

Коллектив бўлиб келиш учун 33-90-81 телефони бўйича заявкалар қабул қилинади.
Касса соат 11.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Гимнастика. 10.30 — **Уйда ҳеч ким йўқ** (бадиий фильмнинг 1—6-сериялари). 11.25 — Э. Григ. «Лирик пьесалар». 12.00 — Бизнинг биография — 1936 йил. 15.30 — Илмий оммабоп фильмлар. 16.00 — Рус тили. 16.45 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 17.40 — Шахмат мактаби. 18.10 — Болалар музикаси ҳафталигининг очилиши. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — **«Тоғ қизи»** балетидан сюита. 19.45 — **Миллионлар ленинча университети.** 20.15 — **«Волга, Волга»** (кинокомедия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Спорт программаси.** 24.00 — **Янгиликлар.**

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Светофор». 12.30 — Октябрнинг киносолномаси. **«Элчилар фитнаси»** (бадиий фильм). 18.30 — Болалар учун фильм. 18.55 — **«Ёшлик».** 19.25 — Халқлар дўстлиги — адабиёт дўстлиги. 19.45 — **Ахборот.** 20.00 — Концерт. 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — **«Ёзувчи ва замон».** 21.50 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — Дала ишлари кундалиги. 22.45 — **«Ҳаётга қайтиш»** (бадиий фильмнинг, 2-серияси).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.45 — Олий ўқув юртларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш. 20.45 — **Янгиликлар.** 21.00 — «Ер ости саройи қурилмоқда». 21.30 — Физика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24|III да **Улик малика ҳақида эртак** (12.00), **Чио-Чио-Сан** (19.00), 25|III да **Спартак** (12.00), **Тоҳир ва Зуҳра** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|III да **Мен Чилига ишонаман.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24|III да **Навоий Астрободда,** 25|III да **Гулбаҳор қани?** (12.00), **Хонума хоним** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24|III да **Ишқ қурбонлари** (16.00), 25|III да **Ишқ қурбонлари** (12.00, 16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Дунёдаги ягона лилипутлар ревюси иштирокида Москва циркининг гастроллари** (10, 13, 16, 19.00).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Туйғу** (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Ютуқ — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Сув париси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сиреневая кўчасининг болалари — «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00).

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИНИНГ
СПЕКТАКЛЛАРИ
1 АПРЕЛДАН БОШЛАБ
КЕЧ СОАТ 19.00 ДА, КУНДУЗГИЛАРИ СОАТ 12.00 ДА
БОШЛАНАДИ.
«ЁШ ГВАРДИЯ» ТЕАТРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ЛОЙХЎРАКЛАР

БАҲОР таъсиридан қирғоқларига сиғмай пишқириб оқаётган Бахмалсойда балиқ овлаяпман. Какликларнинг тоғ этакларидан келаётган ажиб сайроғи, кенг япроқли равочлар орасидан чўғдай ловуллаб кўринаётган лолалар ям-яшил яйлов, олис-олисларда қуёш нурида кумушдек товланаётган қорли чўққиларга маҳлиё бўлганлигимдан қармоғимга йирик балиқ илинганлигини сезмай қолибман. Шошиб қармоқни кўтарган эдим, ип узулиб балиқ сойнинг нариги соҳилидаги ялпизлар орасига тушди. Узун қўнжли этигим билан шалоплатиб сув кечганча нариги соҳилга ўтиб олдим. Ўтлар орасида типирчилаб сакраётган балиқни саватга солар эканман, кўзим сой ўртасида қаққайиб турган харсанг тошга тушди. Ўзига хос бу кичик «оролча»да иккита кулранг лойхўрак тинимсиз «жанг» қиларди. Улар худди хўроздай ҳавога сакраб, бир-бирини тепишар, аямай чўқишарди. Бўйин патлари қонга белангандигидан улар анчадан бери уришаётганлиги, ғолиб эса ҳамон номаълум эканлиги сезилиб турарди.

«Жанг» майдонининг бир чеккасида эса макиён лойхўрак бу жиққа-муш бўлаётган қушларга парво ҳам қилмай, ўзига пардоз бериш билан овора эди. Шу пайт уришқоқ қушларнинг бири рақибини бир тепиб сувга қулатди-да, бу ҳам камлик қилгандай қочиб кетаётган лойхўракнинг кетидан қувиб бориб бир-икки чўқиб қочирди. Сўнгра маъшуқаси олдига мағрурона қадам ташлаб келди-да, ажиб рақс бошлади.

Орадан бир оз вақт ўтгач яна шу жойларга балиқ овига келдим. Агар овчи итим менга эргашиб келмаганда бу воқеа хаёлимга келмасди ҳам.

Олдимда югуриб юрган итим бирдан сув бўйидаги наъматак олдида таққа тўхтаб қотиб қолди. Ўша ердан қандайдир парранданинг ваҳимали чийиллаши эшитилди. Яқинлашиб қарасам тошлар орасидаги инида эндигина очилган жўжаларини хурпайган патлари билан бекитиб, итга даф қилаётган лойхўракни кўрдим. Бу ўша икки хўроз уришганда бепарво ўзига пардоз бериб турган лойхўракми ёки бошқасими ажрата олмадим. Аммо она қушнинг баҳайбат итдан қўрқмай болаларини ҳимоя қилаётганлиги мени ўйлантириб қўйди. Агар хўрозлар ўзидан авлод қолдириш учун «жанг» қилган бўлишса, она қуш энди ҳақиқий пайдо бўлган наслни сақлаб қолиш учун ўз жонини беришга ҳам тайёр эди. Ҳаёт курашдан иборат деб шуни айтадилар-да!

Ғ. ЖЎРАЕВ.

«СЕВИКЛИ СОЦИАЛИСТИК ВАТАНГА»

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланиб Тошкентда очилган ёш талантларнинг ижодий республика кўргазмаси «Севикли социалистик Ватанга» деб аталади. Ўзбекистон маориф министрлиги ва рассомлар Союзи томонидан ташкил қилинган бу кўргазма ёш истеъдодлар баҳорги катта кўриги «Санъат байрами»нинг дебочасидир. Рассомлар союзи кўргазма залида беш-олти ёшлик болалар ва олий ўқув юртларининг студентлари яратган 982 та ҳар хил сурат, ўйинчоқ, ёғоч ва ганч ўймакорлиги, мисгарлик буюмлари намойиш қилинмоқда. Бу асарлар остида пионерлар уйлари ва маданият саройлари студияларидаги ёки мактаблардаги машғулотларга қатнашадиган болаларнинг номлари, якка ва коллектив имзолар турибди. Кўргазма стендларида болаларимизнинг, ёш авлодимизнинг бу улкан, серқуёш жаҳонни ёрқин туйғу билан ҳис қилиши, янгича кўз билан кўриши, ранг-баранг бўёқларда тасвир этиши яққол сезилиб турибди.

(ЎзТАГ).

ЎҚУВЧИЛАР АҲДИ

Тошкентдаги В. И. Ленин номли 116-мактабда ҳам баҳорги ишлар қизғин бошлаб юборилди. Ўқувчилар бу йил минг туп мевали ва манзарали дарахт ҳамда 5 минг туп гул кўчатини ўтқазиб парвариш қилишга аҳд қилдилар.

Мактаб коллективининг мақсади ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ойлигида актив иштирок этишдир.

Ҳ. УМАРОВА.

Спорт

ФУТБОЛ ЭШИК ҚОҚМОҚДА

Футбол мавсуми яқинлашмоқда. Дам олиш куни мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарларида командалар бу йилги дастлабки расмий учрашувларни ўтказишади. СССР кубоги учун даъвогарлик қилаётган биринчи лига ва иккинчи эшелон командалари майдонга чиқадилар.

Кубок мусобақаларида республикамиздан уч команда «Пахтакор», «Янгиер» ва «Нефтяник» командалари иштирок этади.

Марказий «Пахтакор» стадионида майдон эгалари Благовещенскнинг «Амур» командаси билан куч синашадилар. Тошкентлик футболчилар мавсумга тараддуни якунлашди. Улар ўтган куни «Политотдел» колхози стадионида Душанбанинг «Помир» командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиб, ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилишди.

ҚЕЙИНГИ ТУРЛАРДА ҒАЛАБА

Сув полоси бўйича Таллин ва Дзержинск шаҳарларида олий лига командаларининг биринчи давра биринчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Республикамиз вакиллари Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари Таллинда мусобақалашдилар. Биринчи ва иккинчи тур ўйинларида Харьков ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флоти Марказий спорт клуби командаларидан енгилган тошкентликлар кейинги учрашувларда Олмаотанинг «Динамо» командасини 9:6, Бокунинг ККФ ватерполчиларини 4:2, ҳамда Москванинг «Динамо» командасини 6:3 ҳисобида мағлубиятга учратиб, 10 имкониятдан 6 очко тўплашди.

Биринчи даврадан сўнг пойтахтнинг армиячилари ҳамда Москва давлат университети командалари ўнтадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Киев ватерполчиларида 8 та, Тошкент ҳамда Боку командаларида 6 тадан очко бор.

ТОШКЕНТЛИК ЧЕМПИОНЛАР

Наманганда самбо бўйича республика ёшлари иккинчи спорт ўйинлари программаси асосида самбо бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. 10 та вазн бўйича чемпион унвонига муяссар бўлганларнинг 7 таси тошкентлик ва биттаси Тошкент область вакилидир. К. Қўзиев, К. Юсупов, Д. Шарапатов, В. Козловский, О. Моторин, Э. Ғуломов, В. Шоварин ҳамда пойтахт область вакили Р. Валиуллаевлар ўз вазнларида барча учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, чемпион бўлдилар.

Умумкоманда ҳисобида 75 очко тўплаган «Меҳнат» самбочилари ғолиб келишди. «Динамо» командаси иккинчи, спартакчилар учинчи бўлишди.

БАСКЕТБОЛЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Олмаота ҳамда Свердловск шаҳарларида баскетбол бўйича олий лига командаларининг мусобақалари давом этмоқда. Тошкент физкультура институти спорт клуби баскетболчилари биринчи турда Ленинграднинг «Спартак» командасига 68:83 ҳисобида ютқазишгандан кейин, «Уралмаш» коллективидан ҳам енгилишди. Ҳисоб 92:115.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»).
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—03267. Ўзбекистон Компартиясининг Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. Г. 1590.